

آزمون‌های سراسری گاج

گزینه‌دو درسدرا انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۲۰

جمعه ۹۹/۰۱/۲۲

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۳۰	مدت پاسخگویی: ۲۱۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۳	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵ دقیقه
۶	علوم و فنون ادبی ۳	۲۰	۱۲۱	۱۴۰	۲۰ دقیقه
۷	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰ دقیقه
۸	تاریخ ۳	۲۰	۱۵۱	۱۷۰	۲۰ دقیقه
۹	جغرافیا ۳	۲۰	۱۷۱	۱۹۰	۲۰ دقیقه
۱۰	جامعه‌شناسی ۳	۲۰	۱۹۱	۲۱۰	۲۰ دقیقه
۱۱	فلسفه ۲	۲۰	۲۱۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه

آزمونهاى سراسر گاج

دروس	طراحان	ويراستاران علمى
فارسى	اميرنجات شجاعى - مهدى نظرى	اسماعيل محمدزاده مسيح گرچى - مريم نورى نيا
زبان عربى	روح اله اصغرى	حسام حاج مؤمن - عليرضا شفيعى شاهو مراديان - سيد مهدى ميرفتحى پريسا فيلو
دين و زندگى	مرتضى محسنى كبير محمد آقاصالح	بهاره سليمى
زبان انگليسى	اميد يعقوبى فرد	مريم پارسائيان
رياضيات	ندا فرهنگى	مريم ولى عابدبنى - وحيدة جواهرى مينا نظرى
تاريخ	محمداسماعيل سلمان پور	سيده مريم ميرقاسمى - فاطمه ساريخانى مريم پارسائيان - على على پور
جغرافيا	محسن مصلايى	محمداسماعيل سلمان پور مريم پارسائيان - سيده مريم ميرقاسمى فاطمه ساريخانى
جامعه شناسى	مينا تاجيك	مريم پارسائيان - رقيه بژند سيده مريم ميرقاسمى - على على پور
فلسفه و منطق	سيد حسام الدين جلالى طهرانى	مريم پارسائيان - عماد صفرنژاد

فروشگاه مركزى گاج: تهران - خيابان انقلاب
نبش بازارچه كتاب

اطلاع راسد ثبت نام ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتى www.gaj.ir

آماده سازى آزمون

مديريت آزمون: ابوالفضل مزرعتى

بازيبنى و نظارت نهايى: سارا نظرى

برنامه ريزى و هماهنگى: مريم جمشيدى عيى - مينا نظرى

ويراستاران فنى: بهاره سليمى - ساناز فلاحى - مرواريد شاه حسينى - مريم پارسائيان - مليحه سادات خادمى

سرپرست واحد فنى: سعيده قاسمى

صفحه آرا: فرهاد عبدى

طراح شكل: فاطمه ميناسرشت

حروف نگاران: پگاه روزبهانى - زهرا نظرى زاد - سارا محمودنسب - الناز دارانى - مهناز كاظمى - اكرم قدمى

امور چاپ: عباس جعفرى

فارسی

۱ ۳ معنی درست واژه‌ها: آونگ: آوند، آویزان، آویخته / فایق: برگزیده،

برتر (باسق: بلند) / صفوت: برگزیده و خالص از هر چیز / تضرع: زاری کردن،
التماس کردن / اعراض: روی برگرداندن

۲ ۴ معنی درست واژه‌ها: جلیه: زیور، زینت (هله: آگاه باش) /

عاکف: کسی که در مدتی معین در مسجد بماند و به عبادت بپردازد. / مُنگر:
زشت (مُنکِر: انکارکننده)

۳ ۳ معنی درست واژه در سایر گزینه‌ها:

۱ مباحات: افتخار، سرافرازی

۲ تموز: ماه دهم از سال رومیان، تقریباً مطابق با تیرماه سال شمسی؛ ماه گرما

۴ معجز: سرپوش، روسری

۴ ۳ املای درست واژه‌ها: ثنا: ستایش / مستور: پوشیده و در

حجاب شده / قربت: نزدیکی (غربت: تنهایی)

۵ ۲ املای درست واژه: منسوب: نسبت داده شده (منسوب:

نصب‌شده، گماشته)

۶ ۳ املای درست واژه: سور: جشن

۷ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ سایه تقدیر ایزد: مضاف‌الیه مضاف‌الیه

۳ طومار شکوه تو: مضاف‌الیه مضاف‌الیه

۴ اشک ندامت تو: مضاف‌الیه مضاف‌الیه

۸ ۴ یک جهان بیمار: جهان، وابسته وابسته از نوع «مبیز» و

متعلق به وابسته پیشین (یک) است.

۹ ۳ [تو] [آن را] خاک راه انگار

نهار مفعول مسند فعل استاری

۱۰ ۳ ترکیب وصفی: روز دگر / چه بهشت / هر کس (۳ ترکیب)

ترکیب اضافی: روزت / امروز من / وعده فردا / فردای تو / کنج لب / گوشه چشم /

سرایای تو / تماشای بهشت / دل ... کس / تماشای تو (۱۰ ترکیب)

۱۱ ۳ بررسی جمله‌ها:

نام تو به نکویی و مرحمت شده.

نهار

[تو] سهل مشمار.

مسند

[آن] بهشت نقد باشد.

مسند

شهیدان خون سیبل را گگونه عذار تو کنند.

مسند

۱۲ ۲ قالب شعری دماوندیه، «قصیده» است. در قالب قصیده، بیت

اول، دو مصراع هم‌قافیه دارد: نبود، بخشود

۱۳ ۴ نغمه حروف (بیت «الف»): تکرار صامت‌های «ر» و «س»

ایهام تناسب (بیت «د»): مهر: ۱- عشق و محبت (معنی درست) ۲- خورشید

(معنی نادرست، متناسب با نور، روشن و شمع)

تشبیه (بیت «ج»): پرده انوار (اضافه تشبیهی)

کنایه (بیت «ب»): کمر بستن / گشایش دل

حسن تعلیل (بیت «ه»): دلیل شکفته شدن گل‌ها گریستن ابر دانسته‌شده است.

۱۴ ۳

ایهام: قلب: ۱- دستگاه مرکزی گردش خون ۲- مرکز سپاه / زدن: ۱- ضربه زدن

۲- حمله کردن / پارادوکس: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ تشبیه: درخت غم (اضافه تشبیهی) / کنایه: پشت پا زدن: کنایه از اعتنا

نکردن و بی‌اهمیت جلوه دادن / از ریشه زدن: کنایه از به طور کامل نابود کردن

۲ حس آمیزی: زندگی تلخ / استعاره: شیشه: استعاره از زندگی

۴ تشخیص: نسبت دادن جگرگاہ به بیستون و این که جگرگاہ بیستون خواب

بینند. / تلمیح: اشاره به داستان فرهاد کوه‌کن

۱۵ ۱ استعاره: نسبت دادن بی‌طاقتی و خندیدن به گل و نیز این که

پسته بخندد و سر خود را بر باد دهد، تشخیص و استعاره به شمار می‌رود.

تشبیه: تو (مخاطب) به گل

کنایه: خندیدن بر چیزی کنایه از تمسخر و خوار داشتن آن / بر باد دادن کنایه

از نابود کردن

تناقض: درد بی‌دردی

۱۶ ۳ استعاره: مردن شمع و این که نسیم سحر بتواند با بوی

معشوق به عاشق جان دوباره‌ای ببخشد، تشخیص و استعاره به شمار می‌رود.

تشبیه: خود (شاعر) به شمع

ایهام: یو: ۱- شمیم، رایحه ۲- امید، آرزو

واج‌آرایی: تکرار صامت‌های «ش» و «م»

۱۷ ۲ مفهوم مشترک عبارت سؤال و ابیات گزینه (۲): ترجیح

معنی بر لفظ

مفهوم سایر گزینه‌ها:

الف) توجه به معنی شعر نه ظاهر آن / ترجیح معنی بر لفظ

ب) اهمیت وجود لفظ و این که لفظ، پلی است برای رسیدن به معنی.

ه) اهمیت وجود لفظ در استواری معنی

۱۸ ۳ مفهوم مشترک سؤال و گزینه (۳): ناممکن بودن شناخت

خداوند

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) بی‌تعلق عارفان

۲) جفای معشوق

۴) ترجیح دین بر دنیا و مادیات

۱۹ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۳): ناممکن بودن

شکرگزاری نسبت به پروردگار

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) نکوهش هوای نفس

۲) بی‌همتایی معشوق

۴) جمع روحیات متناقض

۲۰ ۴ تصویر مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): نشستن برف بر کوه

تصویر در سایر گزینه‌ها:

(۱) سیاهی موی چهره و سپیدی چهره معشوق

(۲) آب شدن برف در آفتاب

(۳) سرخی لب و سیاهی موی معشوق

۲۱ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): افشاگری عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) پیمان شکنی معشوق و رمیدگی عاشق از او

(۲) جفاکاری و ناسپاسی معشوق

(۳) طلب جلوه‌گری از معشوق

۲۲ ۲ مفهوم گزینه (۲): اجتماعی بودن

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: مردم‌گریزی

۲۳ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و بیت‌های گزینه (۴): تنها عاشق

حال عاشق را درک می‌کند.

مفهوم سایر بیت‌ها:

(الف) ضرورت تحمل سختی‌ها برای رسیدن به مقصود

(ج) تسلیم بودن عاشق در برابر معشوق

(د) خلوص دل و توصیه به ترک تعلقات

۲۴ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): کمال‌بخشی عشق

به عاشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) عشق موجب بصیرت است. / تنها عاشق ارزش معشوق را درک می‌کند.

(۲) ذکر مصیبت ممدوح

(۴) تسلط بدی بر خوبی / دگرگونی ارزش‌ها

۲۵ ۳ مفهوم گزینه (۳): خودشناسی لازمه خدانشناسی است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: لازمه وصال معشوق، ترک وجود

مادی‌ست.

زبان عربی (عمومی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه، تعریب و یا مفهوم مشخص

کن (۲۶ - ۳۵):

۲۶ ۳ ترجمه کلمات مهم: اِنْ: همانا، بی‌گمان، بی‌شک / وَرَيْكَ:

پروردگار تو / هُوَ اَعْلَمُ: آگاه‌تر است، داناتر است / يَمُنُّ: به کسی که / ضَلَّ: گمراه

شده است / غن سبيله: از راه او

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «رَبِّ» در ترجمه به صورت خبر آمده است، در حالی که اسم «اِنْ» است و خبر نیست، «اَعْلَمُ» اسم تفضیل است.

(۲) ضمیر «كَ» در «رَيْكَ» ترجمه نشده است، «ضَلَّ» اولاً ماضی است، ثانیاً یک فعل لازم است نه متعدی (گمراه شده است).

(۴) «کسی است که» معادلی ندارد، ضمیر «ه» در «سبيله» ترجمه نشده است.

۲۷ ۳ ترجمه کلمات مهم: لَنْ تُنَالَ: به دست آورده نخواهد شد /

بِالْفَخْرِ: با افتخار کردن، با بالیدن / بِالْأَعْمَالِ الَّتِي: با کارهایی که / تُحْسِنُهَا:

آن‌ها را به خوبی انجام می‌دهی

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «تُنَالَ» مجهول است نه معلوم (به دست نخواهی آورد: «لَنْ تُنَالَ»)، «تُحْسِنُ» مضارع است نه ماضی.

(۲) «آدمی» در عبارت نداریم، «تُحْسِنُ» نادرست ترجمه شده است.

(۴) «تنها» معادلی در عبارت ندارد، «تُحْسِنُ» مضارع است، کلاً این گزینه اصلاً با ساختار عبارت هماهنگی ندارد.

۲۸ ۴

ترجمه کلمات مهم: كَانَ نوبلاً قَدْ اخترعَ: نوبل اختراع کرده بود / تُسْتَعْمَلُ: استفاده می‌شود / اليَوْمَ: امروزه / حَفَرَ الأَنْفَاقَ: کندن تونل‌ها / شَقَّ القَنَاوَاتِ: شکافتن کانال‌ها

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «كَانَ + فعل ماضی» معادل ماضی بعید است، «کماکان» ترجمه درستی از «اليَوْمَ» نیست، «الأَنْفَاقَ» و «القَنَاوَاتِ» جمع هستند نه مفرد.

(۲) «نوبل بود» ترجمه نادرستی است، فعل «كَانَ ... قد اخترعَ» ماضی بعید ترجمه نشده است.

(۳) «الأَنْفَاقَ» جمع است.

۲۹ ۳ ترجمه کلمات مهم: كُلُّ طَعَامٍ: هر غذایی / لا يُدْكَرُ اسْمُ اللَّهِ:

نام خداوند یاد نمی‌شود / عَلَيَّهِ: بر آن / لا بَرْكَهَ فِيهِ: هیچ برکتی در آن نیست

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «فیه» در آن «نه» ندارد، «كُلُّ» ترجمه نشده است.

(۲) «يُدْكَرُ» مجهول است اما «نبرند» معلوم است، «فیه» در آن «...».

(۴) «لا يُدْكَرُ» مضارع منفی است نه ماضی منفی، لای نفی جنس باید با «هیچ» ترجمه شود.

۳۰ ۴

ترجمه کلمات مهم: قَامَ ... پبناء ... : به ساخت ... اقدام کرد / الرجلُ المُحْسِنُ: مرد نیکوکار / مَدْرَسَةٌ: مدرسه‌ای / لِتَعْلِيمٍ: برای آموزش / أبناءُ الفُقَرَاءِ: فرزندان فقرا (ترکیب اضافی است نه ترکیب وصفی).

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) دَقَّتْ کنید «أبناء الفقراء» یک ترکیب اضافی است: فرزندان فقرا نه «فرزندان تهیدست»! فعل «قَامَ بِ» ترجمه نشده است.

(۲) «الرجل المحسن» معرفه است نه نکره، «مَدْرَسَةٌ» نکره است.

(۳) «که فقیر هستند» ترجمه نادرستی است، «قَامَ بِ» در ترجمه لحاظ نشده است، «الرجلُ المُحْسِنُ» معرفه است نه نکره.

۳۱ ۳

ترجمه کلمات مهم: زَجَعَ الأَعْبُونَ: بازیکنان برگشتند / مِنَ المَسَابِقَةِ: از مسابقه / فائِزِينَ: پیروزمندان، با پیروزی [حال است.] / اسْتَقْبَلَهُمُ أَنَاشُ فَرِحُونَ: مردمانی شادمان از آن‌ها استقبال کردند [فَرِحُونَ] صفت است.

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «به استقبال ... رفتند» ترجمه نادرستی است، دَقَّتْ کنید «فَرِحُونَ» صفت است نه حال و باید به صورت صفت ترجمه شود.

(۲) «فائِزِينَ» به شکل حال ترجمه نشده است، «با شادمانی» نادرست است، «استقبل» باید ماضی ساده ترجمه شود.

(۴) «من المَسَابِقَةِ» از مسابقه، «أَنَاشُ فرحون» نکره است.

۳۲ ۲

در این گزینه ضمیر «كَ» در «فَسَلَّكَ» ترجمه نشده است. هم‌چنین «عزم» معادلی ندارد.

۳۶ ۴ برای ما محیط صحرایی را توصیف کن:

- ۱) صحرا فقط زمینی است داغ که هیچ حیاتی در آن نیست! [صحرا زمینی گرم و داغ است، اما این‌گونه نیست که هیچ حیاتی در آن نباشد. انسان و حیوان و گیاه در آن جا زندگی می‌کنند]
- ۲) در صحرا نشانه‌های جدید و مدرن زندگی را مشاهده می‌کنیم! [طبیعتاً این‌گونه نیست؛ و براساس متن، زندگی صحرانشینان بسیار سنتی است.]
- ۳) آن (صحرا) در مجموع یک سوم از مساحت روی زمین را تشکیل می‌دهد! [دقت کنید؛ متن گفته است یک سوم خشکی کره زمین نه یک سوم کل زمین! (و تُشَكِّلُ الصَّحَارِي ثُلُثَ مَسَاحَةِ الْيَابِسَةِ عَلَى كَوْكَبِ الْأَرْضِ...)]
- ۴) باران در آن کم است و خشکی و گرما بر آن حکم فرما است! [کاملاً درست است.]

۳۷ ۴ [گزینه] نادرست را مشخص کن: از ویژگی‌های صحرا

- ۱) این است که اکثر ساکنینش از اسب‌ها و چارپایان استفاده می‌کنند! [درست است؛ چون در متن آمده است: ... بَحْثًا عَنِ الْمَاءِ وَ الْعُشْبِ لِلْمَاشِيَةِ.]
- ۲) این است که درجه حرارت بسیار تغییر می‌کند! [تَرْتَفِعُ دَرَجَةُ الْحَرَارَةِ ... نَهَارًا وَ تَهْبِطُ فِي اللَّيْلِ ...]
- ۳) این است که ممکن است به مدت چند سال باران نیارد! [دقیقاً در متن به این مطلب اشاره شده است: وَ قَدْ تَنْقَطِعُ الْأَمْطَارُ مُدَّةَ سَنَوَاتٍ]
- ۴) این است که به دلیل درجه حرارت، روز از شب بلندتر است! [چنین مطلب و مشخصه‌ای در مورد صحرا در متن نیامده است.]

۳۸ ۲ [گزینه] نادرست را مشخص کن: اهل صحرا

- ۱) افرادی قوی هستند که به بخشندگی و شجاعت شناخته می‌شوند!
- ۲) در تجارت و صنعت کار می‌کنند! [نادرست است؛ چون در متن آمده است که: هُمْ رِعَاةٌ يَتَنَقَّلُونَ مِنْ مَكَانٍ لِآخَرَ ...]
- ۳) کسی را که باهوش‌تر است به عنوان رئیسی برای خودشان انتخاب می‌کنند!
- ۴) زندگی‌شان سخت و دشوار است!

۳۹ ۴ براساس متن

- ۱) عادات و سنت‌ها باید بر همه جوامع بشری حاکم باشد! [متن چنین مطلبی را نمی‌گوید.]
- ۲) هیچ زیبایی‌ای در صحرا وجود ندارد! [اصلاً این‌طور نیست.]
- ۳) عاقل باید از زندگی در شرایط سخت اجتناب کند! [این گزاره هم قطعاً نادرست هست!]
- ۴) انسان می‌تواند به شرایط زندگی هرچند سخت باشد عادت کند! [کاملاً درست است؛ مثل صحرانشینان.]

■ گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۲ - ۴۰):

۴۰ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) للمخاطب ← للغائبه
- ۲) فاعله ضمير «ها» ← فاعله «العادات»
- ۳) مزید ثلاثي ← مجرد ثلاثي / مجهول ← معلوم

۴۱ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) فاعله «تکسر» ← مفعوله «تکسر»
- ۲) من باب تفعیل ← من باب تفعیل
- ۳) مجهول ← معلوم / فاعله محذوف ← فاعله معلوم (ضمير «هو» المستتر)

۳۳ ۴ اگر بعد از «لَعَلَّ» و «لَيْتَ» فعل مضارع بیاید، فعل باید به صورت «مضارع التزامی» ترجمه شود. و اگر بعد از این دو، فعل ماضی باشد، باید به صورت ماضی بعید یا استمراری ترجمه شود.

بنابراین در گزینه (۱) باید می‌گفت: ای کاش آسمان بر ما ببارد. در گزینه (۲) هم باید می‌گفت: «شاید امتحانات به تأخیر افتاده باشد.» در گزینه (۳) «أشَارَكُ» مضارع است و مضارع التزامی ترجمه می‌شود: «کاش من در مسابقه شرکت کنم.»

۳۴ ۳ «راضی ساختن» معادلش «إرضاء» است نه «رِضَى» (ردّ

گزینه‌های ۱ و ۴). «گویی: كَأَنَّ» (ردّ گزینه ۲). هم‌چنین در گزینه (۱) «همه» لحاظ نشده است. در گزینه (۲)، «به دست آورده نمی‌شود» مجهول است نه معلوم. در گزینه (۴) هم «راضی ساختن» به صورت خبر ترجمه شده است، درحالی‌که «إرضاء» اسم «كَأَنَّ» است.

۳۵ ۲ در گزینه (۲) قسمت اول بر روی «سلامتی» تأکید دارد، اما

قسمت دوم بر روی «زیبایی»: «هیچ لباسی زیباتر از سلامتی نیست» / «خداوند زیباست و زیبایی را دوست دارد.»

ترجمه سایر گزینه‌ها:

- ۱) ای که از روی نادانی به اصل و نسب افتخار می‌کنی: اصل و ریشه جوان فقط آن چیزی است که [خود] به دست آورده است. (هر دو یک پیام را دارند؛ به اصل و نسب نباید افتخار کرد و مهم آن چیزی است که خود آدم کسب می‌کند).
- ۳) مردم مرده هستند و اهل علم زنده: تا زمانی‌که روزگار باقی است، دانشمندان باقی هستند. (هر دو اشاره دارند به این‌که اهل علم هیچ‌گاه یادشان و کارهایشان از بین نمی‌رود).
- ۴) حق را از اهل باطل بگیرد: به آنچه گفته شده است نگاه کن و به آنکه گفته است، نگاه مکن. (هر دو اشاره دارند که باید به گفته‌ها نگاه کنیم و اگر درست باشد، آن را بگیریم حتی از اهل باطل.)

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سوالات پاسخ بده (۳۹ - ۳۶):

صحرا غالباً منطقه‌ای گرم و خشک است و در آن تعداد اندکی از حیوانات و گیاهان وجود دارد. اغلب زمین‌های صحرایی در مناطق گرم قرار دارد و حدوداً یک سوم مساحت خشکی روی سیاره زمین را تشکیل می‌دهد! باران‌ها در صحرا نامنظم است و میانگین سالیانه آن تفاوت دارد و شاید باران‌ها چندین سال قطع شود، سپس برای چند ساعت به فراوانی ببارد. درجه حرارت در صحرا هنگام روز به درجه‌های بسیار زیادی بالا می‌رود و در شب پایین می‌آید و این چیزی است که فشاری را بر صخره‌ها به وجود می‌آورد و باعث خرد شدن آن‌ها می‌شود!

اغلب ساکنین صحرا چوپانانی هستند که به خاطر جست‌وجوی آب و علف برای چارپایان از مکانی به مکانی دیگر جابه‌جا می‌شوند و آن‌ها در خیمه‌ها زندگی می‌کنند و می‌دانند چگونه با خورشید سوزان و طوفان‌های شنی مواجه شوند. در صحرا قانونی که بر آن حاکم باشد وجود ندارد و فقط عادات و سنت‌ها بر آن حاکم است. و صحرانشینان قبیله‌هایی کوچک یا بزرگ‌اند و هر قبیله‌ای رئیسی دارد که افراد مسن به خاطر معروف‌بودنش به شجاعت و بخشندگی و عقل، او را انتخاب می‌کنند. از عادات صحرانشینان بزرگ داشتن میهمان و وفای به عهد و دلبری است!

۲ ۴۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) مَذْكُرٌ ← مؤنث
(۳) مفعول و منصوب ← فاعل و مرفوع
(۴) مَبْنِيٌّ ← معرب

■ گزینه درست را در پاسخ به سؤال‌های زیر مشخص کن (۵۰ - ۴۳):

- ۲ ۴۳ دو اشتباه وجود دارد: (۱) مُؤَصَّلٌ درست است؛ چون اسم فاعل است. (۲) لِلْحَرَازَةِ درست است؛ چون مجرور به حرف جرّ است و علامت جرّ آن کسره.

- ۴ ۴۴ گزینه (۴) نادرست است. دَقَّتْ داشته باشید «انْتَشَرَتْ: منتشر شد» فعل لازم است؛ اما در جای خالی باید فعل متعدی قرار بگیرد و فعل «نَشَرَتْ: منتشر کرد» درست است؛ این روزنامه مقاله‌ای درباره تاجران مرگ منتشر کرد!

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) اینان ضعفایی هستند که حقوقشان سلب شده است!

(۲) این تنبل به درس خواندن روی نمی‌آورد!

(۳) هرکه در کارهایش با پشتکار باشد، به هدفش می‌رسد!

- ۲ ۴۵ در گزینه (۲)، «داء: بیماری» با «دواء: دارو» متضاد هستند. در سایر گزینه‌ها تضاد دیده نمی‌شود.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) افتخار فقط به ادب و دانش است نه به دودمان!

(۲) بیماری انسان و دارویش در خود اوست درحالی‌که وی متوجه نیست!

(۳) این ظروف از نقره و مس ساخته می‌شوند!

(۴) خواهرم با هواپیما و برادرم با قطار مسافرت کرد!

- ۲ ۴۶ در گزینه (۲) اسم مثنایی دیده نمی‌شود. دَقَّتْ کنید «العنوان» مفرد است. در سایر گزینه‌ها «مُسَابِقَتَيْنِ، هاتان و والدا (والدان + ك = والداك)» مثنی هستند.

- ۲ ۴۷ یکی از مواردی که روی جمله اسمیه تأکید می‌کند، حرف مشبّهة بالفعل «إِنَّ» است. در گزینه (۲) این حرف را می‌بینیم.

- ۳ ۴۸ «لا» در «لا نائي»، «لا أحد» و «لا أمل» نفی جنس است. در گزینه (۳) اساساً بعد از «لا» فعل آمده است و قطعاً لای نفی جنس نیست (لای نهی است). [لا تنة: نهی نکن.]

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) همانا الله یکتایی است که هیچ دومی ندارد.

(۲) هیچ کس نیست که نهالی را بکارد مگر آنکه وی پاداش داده شده است!

(۳) از اخلاقی نهی نکن درحالی‌که در خودت همانند آن است!

(۴) به نظر می‌رسد که این بیمار هیچ امیدی در شفا یافتنش نباشد!

- ۱ ۴۹ دَقَّتْ کنید: «صامتون» درست است؛ چون خبر است و مرفوع. کُلُّ جمله اسمیه «نحن صامتون» حال است که از مبتدا و خبر تشکیل شده است.

- ۴ ۵۰ از طریق تطابق حال و صاحب حال در جنسیت و تعداد و همچنین توجه به معنا، می‌توانیم صاحب حال را تشخیص دهیم. در گزینه (۴) حال (مُحتاجاً) مذکر است، بنابراین به «أباً» برمی‌گردد که مفعول جمله است. در گزینه (۱) ذوالحال یا صاحب حال، نائب فاعل است. در گزینه (۲) و (۳) هم صاحب حال نقش فاعل دارد.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) جاهل، افراط‌کننده یا تفریط‌کننده دیده می‌شود!

(۲) دلفین با خوشحالی ما را از غرق شدن نجات داد!

(۳) مادر، گریان از پسرش خداحافظی کرد!

(۴) دختر به پدرش درحالی‌که نیازمند است، کمک می‌کند!

دین و زندگی

- ۱ ۵۱ انسان مؤمن می‌داند که خداوند ناظر کارهای اوست (علم

الهی)، از این رو حیا می‌کند که در پیشگاه او مرتکب گناه شود.

مطابق با آیات سوره مؤمنون، افراد بالیمان از بیهوده‌کاری رویگرداندند.

- ۴ ۵۲ این‌که در اجرای نقشه جهان هیچ نقص و اشتباهی نیست، مقضی به قضای الهی است و آیه شریفه «كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ» اشاره به تدبیر پیوسته خداوند و قضای الهی دارد.

- ۱ ۵۳ طبق آیه شریفه «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ...»: از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کنارمای [تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی] عبادت و بندگی می‌کنند پس اگر خیری بر او رسد، دلش به آن آرام می‌گیرد... و طبق آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ...»: ای کسانی که ایمان آورده‌اید دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید [به گونه‌ای که] با آنان مهربانی کنید حال آن‌که آنان به دین حقی که برای شما آمده است، کفر ورزیده‌اند و علت دوستی نگرفتن «قَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ» است.

- ۴ ۵۴ امام صادق (ع) می‌فرماید: «... هنگامی که [خداوند] شرّ بنده‌اش [بنده‌ای که غرق گناه شده است] را بخواهد بعد از انجام گناه نعمتی به او می‌بخشد تا استغفار را فراموش کند و به راه خود ادامه دهد. این همان است که خداوند فرموده: «سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ».

- ۱ ۵۵ چشم‌ها خدا را نمی‌تواند ببیند همان‌طور که قرآن فرموده است: «لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ: چشم‌ها او را در نمی‌یابند.»؛ اما نوعی از دیدن وجود دارد که نه تنها امکان‌پذیر است، بلکه از برترین هدف‌های زندگی است و هر کس باید برای رسیدن به چنین دیدنی تلاش کند، این مرتبه دیدن، دیدن به وسیله قلب است و ملاقات با خدا (لقاء الله) است.

- ۳ ۵۶ انسان همواره بر سر دو راهی بندگی خداوند و بندگی هوای نفس و شیطان قرار دارد و زندگی صحنه انتخاب یکی از این دو راه است، آن کس که راه توحید را برمی‌گزیند و در پی آن اندیشه و دل و عمل خویش را برای رضای حضرت دوست قرار می‌دهد، خطرانی او را تهدید می‌کند و احتمال انحراف از توحید برای او هست، لذا پیامبر در این حدیث درباره این موضوع می‌فرماید، پس باید ببینیم چگونه از حرم دل پاسبانی کنیم تا آفت شرک به آن راه نیابد و عمل ما خالص برای خداوند انجام شود.

- ۲ ۵۷ عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین (ع) در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آن‌ها و مستقل از خدا بدانیم اما اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن را با درخواست اولیا از خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است و از این جهت مانند اثر شفابخشی داروست که خداوند به آن بخشیده و این موضوع اشاره به توحید در ربوبیت دارد که در عبارت شریفه «هُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ» مشهود است.

۶۷ ۱ تسخیر دریا معلول و نتیجه شناخت ویژگی‌ها و قانونمندی‌های آن‌هاست؛ یعنی فقط در صورتی رام و مسخر انسان می‌شود که آن ویژگی‌ها و تقدیرات را بشناسد و نتیجه آن این است که می‌تواند به امر الهی کشتیرانی کند و از فضل و بخشش الهی بجوید: «لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَ لِيَسْتَعُوا مِنْ فَضْلِهِ»

۶۸ ۴ وقتی یک جامعه توحیدی است که حاکم آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد و بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا درآورد (درست بودن بخش اول همه گزینه‌ها) انسان موحد، چون زندگی خود را براساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان‌های اوست، شخصیتی ثابت و پایدار دارد و برخوردار از آرامش روحی است.

۶۹ ۲ در آیه سوم سوره توحید می‌خوانیم: «لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ: نه زاییده و نه زاده شده است» که بیانگر پدیده نبودن خداوند متعال است و عبارت شریفه «كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ: او همواره دست اندرکار امری است» نشانگر ربوبیت الهی است.

۷۰ ۲ برای یک انسان موحد همان معنای خاص خود را دارد، از نظر او هیچ حادثه‌ای در عالم بی حکمت نیست؛ لذا او انسانی امیدوار است در مقابل سختی‌ها و مشکلات صبور و استوار و آن‌ها را زمینه موفقیت‌های آینده‌اش قرار می‌دهد و باور دارد که دشواری‌های زندگی نشانه بی‌مهری خداوند نیست بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست زیرا معتقد است که خداوند رب جهان است و هر کاری عبادت او محسوب می‌شود «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ».

۷۱ ۱ اگر در پیدایش هر پدیده چند عامل به صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر مشارکت کنند مانند رویش یک گل، مجموعه‌ای از باغبان، خاک، آب، نور و حرارت دست به دست هم می‌دهند و با مشارکت یکدیگر گل را پدید می‌آورند این‌گونه علل را علل عرضی می‌گویند در علل عرضی هر عامل به طور مستقیم نقش خاصی را بر عهده دارد که با نقش دیگری متفاوت است.

۷۲ ۱ حفظ آبروی بندگان گناهکار (ستار العیوب بودن خداوند) و رضایت سریع از کسی که طلب آموزش کرده (سریع الرضا بودن خداوند) نمونه‌هایی از سبقت (پیشی گرفتن) رحمت خداوند بر غضب او است و امداد خاص یا توفیق الهی به آنان که با نیت پاک قدم در راه حق می‌گذارند در بخش اول آیه شریفه «لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ» مشهود است.

۷۳ ۳ افراد شهوتران که منافعشان در افراط در تمایلات مادی است به استفاده متعادل از تمایلات نام منع می‌گذارند تا این‌گونه القاء کنند که دین اسلام، انسان‌ها را از توجه به امیال و غرایز مادی منع کرده است (ناکارآمد جلوه دادن قوانین اسلام). قرآن کریم می‌فرماید: «يُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مَيْلًا عَظِيمًا».

۷۴ ۳ بیت مذکور اشاره به مقدمه دوم نیازمندی جهان به خدا در پیدایش دارد: پدیده‌ها، که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستند که پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد، لذا همه موجودات فقیر الی الله هستند که این امر در آیه شریفه «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ: ای مردم شما به خداوند نیازمند هستید و خدا است که [تنها] بی‌نیاز ستوده است» مشهود است.

۵۸ ۱ براساس این عبارت قرآنی در آیه ۱۶ سوره رعد: «... قُلْ أَ فَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَ لَا ضَرًّا: بگو آیا غیر از او سرپرستانی گرفته‌اید که [حتی] اختیار سود و زیان خود ندارند؟...» لازمه تحقق ولایت، مالکیت بر سود و زیان است.

۵۹ ۳ با توجه به فرموده پیامبر اکرم (ص) نِيَّةُ الْمُؤْمِنِ (حَسَنُ فَاعِلِي) خَيْرٌ مِنْ عَمَلِهِ (حَسَنُ فَاعِلِي) است؛ یعنی حَسَنُ فَاعِلِي مقدم بر حَسَنُ فَاعِلِي است و این نشان‌دهنده این است که انجام‌دهنده کار نیک در آن کار بهتر است، یعنی حَسَنُ فَاعِلِي و نیت انجام‌دهنده مهم‌تر از خود عمل است که امام علی (ع) فرموده است: «فَاعِلُ الْخَيْرِ خَيْرٌ مِنْهُ...».

۶۰ ۳ بخش اول حدیث امام صادق (ع) «سبقت رحمت بر غضب» است و ادامه آن سنت املاء و استدراج است و بخش اول آیه شریفه «وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ...» مربوط به سنت توفیق الهی یا همان امداد خاص است.

۶۱ ۲ مقاومت و ایستادگی و پایداری در برابر دام‌های شیطانی نیازمند روی آوردن به پیشگاه خداوند و پذیرش خالصانه فرمان‌های اوست و آیه شریفه «...وَ إِلَّا تَصْرِفَ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ... : و اگر بازنگردانی از من حیله آنان را به سوی آنان مایل می‌شوم» نشانگر روی آوردن به پیشگاه الهی و پذیرش خالصانه اوست.

۶۲ ۲ قرآن کریم در آیه شریفه: «أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلًا: آیا دیدی آن کسی را که هوای نفس خود را معبود خود گرفت آیا تو می‌توانی ضامن او باشی [و به دفاع از او برخیزی]؟». با استفهام انکاری غیرقابل دفاع بودن کسی که هوای نفس خود را معبود خویش قرار داده است را بیان می‌کند و تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت باعث می‌شود شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد.

۶۳ ۴ براساس آیات ۲۲ و ۳۳ سوره یوسف، حضرت یوسف (ع) در برابر کام‌جویی زلیخا، پاک‌پاکی ورزید (فَاسْتَعْصَمَ) و زلیخا او را تهدید به زندانی کردن نمود (لِيَسْجَنَنَّ).

۶۴ ۲ دقت کنیم هستی‌بخش ذات یگانه همان توحید در خالقیت است که در آیات «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ» و «اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ» مشهود است (درستی بخش اول همه گزینه‌ها) و واژه «تعلق» یادآور مالکیت خداوند است که فقط در آیه شریفه «وَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ» مذکور است.

۶۵ ۱ در سنت «سبقت رحمت بر غضب» می‌خوانیم که خداوند به بندگان خود محبت دارد، با همه آنان، چه نیکوکار و چه گناهکار، به لطف و مهربانی رفتار می‌کند و راه بازگشت گناهکار به سوی خدا همیشه باز (مفتوح) است و آیه شریفه: «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا: هر کس که کار نیکی بیاورد ده برابر آن [پاداش] می‌گیرد...» به این سنت مرتبط است.

۶۶ ۴ در مصراع اول اشاره به «دل» به عنوان فطرت الهی دارد و در مصراع دوم می‌فهمیم هر موجودی در حدّ خودش: تجلی‌بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است.

۸۲ ۳ امیدوارم او هنوز به توافق اصلیمان احترام بگذارد حتی اگر قیمت‌ها از وقتی آن را منعقد کردیم خیلی بالا رفته باشد.

- (۱) ارائه کردن؛ سخنرانی کردن (۲) حاوی ... بودن، دربر داشتن
(۳) احترام گذاشتن به، محترم شمردن (۴) بیان کردن، ذکر کردن

۸۳ ۴ ما خدمات یک مشاور را به کار گرفتیم که در مورد [این‌که] چطور بتوانیم در تجارتان بهره‌وری را افزایش دهیم [به ما] تعدادی توصیه ارائه کرد.

- (۱) تلفظ
(۲) ترکیب، تلفیق
(۳) [در زبان‌شناسی] با هم‌آیی، ترکیب کلمات
(۴) توصیه، نصیحت

۸۴ ۳ کاملاً ضروری است که هشت هفته [بعد] از امروز در سوم ژوئن، انتخاب درست را انجام دهیم.

- (۱) بزرگ‌نمایی‌کننده (۲) پیشرفته
(۳) ضروری، واجب (۴) صرف‌نظر از

۸۵ ۱ تمام سبک فرزندپروری او واکنشی در مقابل روش پزرگ شدن خودش است؛ او می‌خواهد برای بچه‌هایش پدر بهتری باشد.

- (۱) [بچه] بزرگ کردن
(۲) پی بردن، فهمیدن
(۳) [در فرهنگ لغت و غیره] پیدا کردن
(۴) ادامه دادن (به)

۸۶ ۲ آن فعال [حوزه] جوانان یک بار گفت که عقاید افراد جوان به ندرت در نظر گرفته می‌شود حتی وقتی که موضوعی [مطرح] است که مستقیماً بر روی آن‌ها تأثیر می‌گذارد.

- (۱) وظیفه؛ کار (۲) موضوع، مسئله
(۳) محصول (کشاورزی) (۴) [در فرهنگ لغت و غیره] مدخل؛ ورود

۸۷ ۴ هرچند آموزش ابتدایی در بیشتر کشورها در سرتاسر جهان اجباری است، در برخی نواحی این قاعده به صورت جدی اجرا نمی‌شود.

- (۱) فوری، بی‌درنگ (۲) جمهوری
(۳) ترجمه‌شده (۴) ابتدایی

ده میلیون سال پیش از [این‌که] انسان‌ها [برای] اولین بار روی کره زمین زندگی کنند، نهنک‌ها در اقیانوس‌ها شنا می‌کردند. آن‌ها خون‌گرم هستند، اما برخلاف فک‌ها، مو ندارند؛ یک لایه ضخیم از پیه چربی زیر پوست آن‌ها را گرم نگه می‌دارد. راسته نهنک‌ها [با] به آن‌ها [بی‌کی] با دندان [هستند] (نهنگان دندان‌دار) و آن‌ها [بی‌کی] بدون دندان [هستند] (نهنگان والانه) تقسیم می‌شوند. ده‌ها [نوع] نهنک دندان‌دار مختلف وجود دارد، از جمله دلفین پوزه‌بطری صمیمی [با انسان] و نهنک قاتل وحشی که تقریباً همه چیز را در دریا می‌خورد. از آن‌جایی که همه نهنک‌ها و دلفین‌ها هوا تنفس می‌کنند، باید مرتباً در سطح آب شنا کنند. نهنک‌ها و دلفین‌ها با حرکت دادن دم‌هایشان [به] بالا و پایین شنا می‌کنند؛ [در حالی‌که] ماهی‌ها دم‌هایشان را از [یک] طرف به طرف [دیگر] (چپ و راست) تکان می‌دهند. نهنک‌ها از شکار توسط انسان‌ها [رنج] بسیاری را متحمل شده‌اند و ۲۱ نوع [آن‌ها] در لیست‌های رسمی (موثق) گونه‌های در معرض خطر قرار دارند. امروزه به این امید که جمعیت نهنک‌ها افزایش یابد، صید نهنک مجاز نیست.

۷۵ ۴ امام علی (ع) می‌فرماید: «کسی که درباره معاصی زیاد فکر کند، گناهان او را به سوی خود می‌کشاند.»

حضرت عیسی (ع) فرمود: «هر کس که فکر آن [زنا] را بکند مانند کسی است که در ساختمانی آتش روشن کند که در این صورت دود آتش، خانه را سیاه می‌کند، گرچه ظاهر خانه سالم است.»

زبان انگلیسی

۷۶ ۴ در [سال] ۱۹۶۷ بقایای فسیل‌شده یک گونه عجیب کوسه در یک ناحیه شناخته‌شده به خاطر فسیل‌های دریایی‌اش کشف شد.

توضیح: فعل "discover" (کشف کردن) در این‌جا جزء افعال متعدی است و به مفعول نیاز دارد. با توجه به این‌که مفعول این فعل (عبارت پیش از جای خالی) قبل از فعل آمده است، این فعل را به صورت مجهول نیاز داریم و پاسخ در بین گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) است.

دقت کنید: به دلیل کاربرد اسم جمع (remains) پیش از جای خالی و انجام فعل در زمان مشخصی از گذشته (سال ۱۹۶۷) فعل مجهول در زمان گذشته ساده و به صورت جمع مدنظر است.

۷۷ ۳ مطالعه جدیدی نشان می‌دهد که کودکانی که خشونت زیادی را در تلویزیون تماشا می‌کنند، خطر افزایش یافته‌ای از رفتار پرخاشگرانه بزرگسالی را دارند. توضیح: با توجه به کاربرد فاعل انسان (children) پیش از جای خالی اول و فعل (watch) پس از آن، در این‌جا ضمیر موصولی فاعلی برای انسان (who / that) نیاز است.

دقت کنید: در این تست فعل حال ساده "have" به عنوان فعل اصلی جمله و پس از فاعل (یعنی عبارت "children who watch a lot of violence on television") قرار گرفته است.

۷۸ ۱ سارا بیشتر گیاهان گوناگون باغش را برای رایحه‌های دوست‌داشتنی‌ای [که] پخش می‌کنند، انتخاب کرد، درست است؟

توضیح: "Sarah" فاعل جمله اصلی است و همان‌طور که می‌دانید در پرسش کوتاه تأییدی به جای فاعل از ضمیر فاعلی (در این مورد "she") استفاده می‌کنیم و فعل جمله را از نظر مثبت یا منفی بودن تغییر می‌دهیم.

۷۹ ۴ عکس‌هایی [که] با دوربین دیجیتالم گرفتم خیلی خوب به نظر می‌رسند، ولی اگر تلاش کنم آن‌ها را بزرگ کنم، تا حدودی تار می‌شوند.

توضیح: برای بیان تضاد و نتیجه غیرمنتظره در بین دو بخش جمله مرکب از "but" استفاده می‌کنیم.

۸۰ ۴ در زاپن، ناحیه زمینی با محیط زندگی مناسب تا حدودی محدود است، بنابراین قیمت‌ها خیلی بالا هستند.

- (۱) عمومی، همگانی (۲) مرکب
(۳) مثبت (۴) مناسب، شایسته

۸۱ ۳ ما می‌خواهیم برای تعطیلاتمان در عوض جایی که همه چیز [ش] مثل کشور خودمان است به یک مکان دوردست برویم.

- (۱) آزمایش (۲) وضع؛ شرط
(۳) موقعیت، مکان (۴) تعویض، جایگزینی

۸۸ ۳ توضیح: با توجه به این که فاعل سوم شخص مفرد (layer)

پیش از فعل قرار دارد و فعل به یک امر کلی اشاره دارد که مقید به بازه زمانی به خصوصی نیست، فعل را در زمان حال ساده و به همراه "s" سوم شخص مفرد به کار می‌بریم.

۸۹ ۴ توضیح: برای بیان وجود داشتن و بودن (there) به همراه شکل مناسب فعل "to be" استفاده می‌شود.

۹۰ ۱ توضیح: با توجه به قرار گرفتن مفعول فعل "eat" (یعنی عبارت "almost anything in the sea") بعد از جای خالی، این فعل را به صورت معلوم نیاز داریم، نه مجهول.

دقت کنید: این جمله در اصل از دو جمله مجزا تشکیل شده که توسط ضمیر موصولی "which" با هم ترکیب شده‌اند.

۹۱ ۴

- (۱) به صورتی مشابه، مثل هم
- (۲) از نظر جسمانی؛ به لحاظ فیزیکی
- (۳) به طور فزاینده، به صورت روزافزون
- (۴) به طور منظم، مرتباً

۹۲ ۱

- (۱) شکار کردن
- (۲) دفاع کردن از
- (۳) محافظت کردن از
- (۴) درگیر کردن؛ مشارکت دادن

موزه هنر متروپولیتن در شهر نیویورک است. آن یکی از منابع مهم هنر جهان است. آن در [سال] ۱۸۷۰ دایر شد. [بازدید از] این موزه برای عموم آزاد است. ایده‌ای که در پس آزاد بودن موزه [وجود دارد] [این است که] به همه افراد امکان داده شود هنرهای شگرف را ببینند. ساختمان اصلی [این بنا] الحاقی‌های بسیاری داشته است. در حال حاضر [موزه] متروپولیتن بیست برابر بزرگ‌تر از زمانی است که [برای] اولین بار ساخته شد. آن بیش از دو میلیون اثر را [در خود] جا داده است. اولین دارایی [موزه] متروپولیتن یک تابوت سنگی رومی بود. این نوع مقبره، سارکوفاجو (تابوت سنگ آهکی) نامیده می‌شود. آن در مجاورت مصنوعات مصری و اشیای به دست آمده از جوامع باستانی قرار گرفت. مجسمه‌های مرمرین باستانی یونانی و قسمت‌هایی از معابد [در این موزه] قرار دارند. [موزه] متروپولیتن وسایلی را از قلعه‌های بزرگ اروپایی قرون وسطی در معرض تماشا دارد. بازدیدکنندگان می‌توانند بیش از ۱۵,۰۰۰ قطعه سلاح و زره را مشاهده کنند. این‌ها بیست و سه قرن قدمت دارند. آثار هنری از مصر باستان و اروپای قرون وسطی، دیوارهای آن را جلا می‌بخشند. [در این موزه] امپرسیونیست‌های محبوب قرن نوزدهم، مانند ونسان ون‌گوگ، تعدادی اثر در معرض نمایش دارند. بزرگ‌ترین تابلوی نقاشی چیست (کدام است)؟ بوم نقاشی «عبور واشنگتن از رود دلاویر». ارتفاع آن بیش از دوازده فوت و عرض آن بیست و یک فوت است!

۹۳ ۳ چرا موزه متروپولیتن بنا شد؟

- (۱) تا تعدادی [قطعه] هنری را از انبارها بگیرند (خارج کنند).
- (۲) تا برای بازدیدکنندگان ثروتمند و مشهور یک موزه فراهم کنند.
- (۳) تا برای افراد عادی یک موزه هنری فراهم کنند.
- (۴) تا یک قطعه زمین خالی را در شهر نیویورک پر کنند.

۹۴ ۳ طبق محتوای متن، سارکوفاجو چیست؟

- (۱) اثر هنری مدرن
- (۲) یک قلعه
- (۳) یک تابوت سنگی
- (۴) یک مجسمه

۹۵ ۱ کلمه "its" در پاراگراف آخر به "the Met" اشاره دارد.

- (۱) [موزه] متروپولیتن
- (۲) اثر هنری
- (۳) مصر باستان
- (۴) اروپای قرون وسطی

۹۶ ۲ ایده اصلی متن چیست؟

- (۱) [موزه] متروپولیتن دارای تابلوهای زیادی از امپرسیونیست‌ها است.
- (۲) [موزه] متروپولیتن موزه‌ای بزرگ با تعداد زیادی گنجینه‌های تاریخی و هنری خارق‌العاده است.
- (۳) [موزه] متروپولیتن در شهر نیویورک است.
- (۴) [موزه] متروپولیتن دارای تعداد زیادی سلاح، زره و وسایل از قلعه‌ها است.

یکی از اولین زبان‌های مکتوب از جوامع بسیار کهن مصر آمده است. این نگارش مصری، هیروگلیف نامیده می‌شود. این‌ها نمادهایی حک شده بر روی بناها یا مجسمه‌های سنگی بودند. گاهی آن‌ها روی نوعی کاغذ ساخته شده از نی‌ها نوشته می‌شدند. با گذشت زمان، نمادهای چیزهای ساده، مانند نیزه‌ها یا ساختمان‌ها به تدریج به نمادهای کلمات تغییر یافتند. این تحول امکان می‌داد تا ایده‌های مفصل‌تری در نوشتار بیان شوند. مسئله [این] بود که معنای واقعی کلمات حک شده روی مقبره‌ها و بناهای دیگر از دیرباز، بعدها حتی توسط کارشناسان زبان‌ها [هم] قابل تعبیر نبود. گاهی معنای چند تصویر واضح به نظر می‌رسید. هیچ‌کس نمی‌دانست این زبان چگونه تنظیم شده است. آن‌ها فقط می‌توانستند معانی بیشتر کلمات و تصاویر را حدس بزنند.

کشف سنگ روزتا در [سال] ۱۷۹۹ توسط یک افسر ارتش فرانسه، اوضاع را تغییر داد. این سنگ در دلتای نیل یافت شد. این سنگ به سر درآوردن از این نگارش مصری باستان منجر شد. این سنگ با نسخه‌ای از حکمی [مبنی بر] اعلام فرمانروای جدید مصری حک شده بود. این سنگ تا حدی آسیب دیده بود، اما نوشته‌ها به اندازه کافی واضح بودند تا دیده شوند. این سنگ همان پیام را به سه زبان مختلف ثبت کرده بود. یکی [از این زبان‌ها] هیروگلیفی بود. یکی به شکل ساده‌تر همان زبان نوشته شده بود و یکی [دیگر] به یونانی بود. از آن جایی که [زبان] یونانی باستان برای محققان زبانی شناخته شده بود، [پس] دو زبان دیگر توانستند رمزگشایی شوند. در [سال] ۱۸۲۲، یک کارشناس فرانسوی در [زمینه] زبان‌ها هر دو زبان مصری را رمزگشایی کرد. این کشف مهم، خواندن کلمات روی سایر مقبره‌ها، بناها و کاغذهای نوشته شده توسط مصریان باستان را امکان‌پذیر ساخت.

۹۷ ۱ طبق متن، سنگ روزتا چیست؟

- (۱) قطعه سنگی با نوشته‌ای به سه زبان
- (۲) شکلی از [نگارش] هیروگلیف ساده‌سازی شده
- (۳) نوعی زبان یونانی
- (۴) سنگی فرانسوی

۹۸ ۴ بعد از این که سنگ روزتا کشف شد چه مدت طول کشید تا

کارشناسان [نگارش] هیروگلیف را رمزگشایی کنند؟

- (۱) چند قرن
- (۲) بیست و یک سال
- (۳) تقریباً چهار دهه
- (۴) بیست و سه سال

پس تعداد مثلث‌ها برابر است با:

$$\binom{n}{3} = \binom{10}{3} = \frac{10!}{3!(10-3)!} = \frac{10!}{3! \times 7!} = \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7!}{3 \times 2 \times 1 \times 7!} = 120$$

هر کدام از ۱۲ نفر با ۱۱ نفر دیگر دست می‌دهد: **۴ ۱۰۶**

$$12 \times 11 = 132$$

دقت کنید: در واقع هر عمل دست دادن ۲ بار محاسبه شده است:

$$\frac{132}{2} = 66$$

برای راحتی محاسبات از پیشامد متمم کمک می‌گیریم: **۴ ۱۰۷**

$$n(S) = 6 \times 6 = 36$$

Mجموع اعداد بزرگ‌تر از ۵: A

Mجموع اعداد کوچک‌تر یا مساوی ۵: A'

$$= \{(1, 1), (1, 2), (1, 3), (1, 4), (2, 1), (2, 2), (2, 3), (3, 1), (3, 2), (4, 1)\}$$

$$\Rightarrow n(A') = 10 \Rightarrow P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{10}{36}$$

$$\Rightarrow P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{10}{36} = \frac{36-10}{36} = \frac{26}{36} = \frac{13}{18}$$

۴ ۱۰۸

$$n(S) = 20 \Rightarrow \text{تعداد کارت‌ها} = \text{تعداد اعداد دو رقمی} = 5 \times 4 = 20$$

$$S = \{12, 13, 14, 15, 21, 23, 24, 25, \dots, 51, 52, 53, 54\}$$

$$\text{زوج‌ها } A = \frac{4 \times 2}{4 \times 2} = 8 \text{ یا } A = \{12, 14, 24, 32, 34, 42, 52, 54\}$$

$$B = \{13, 23, 31, 41, 43, 53\} \Rightarrow n(B) = 6$$

چون اعداد زوج بزرگ‌تر از ۲ همگی غیر اول اند پس:

$$A \cap B = \emptyset \Rightarrow A \text{ و } B \text{ ناسازگار}$$

در نتیجه داریم:

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B) = 8 + 6 = 14$$

۲ ۱۰۹ روش اول:

تاس سکه

↑ ↑

$$n(S) = 2 \times 6 = 12$$

$$A = \text{تاس فرد} \Rightarrow P(A) = \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$$

$$B = \text{سکه پشت} \Rightarrow n(B) = \frac{1}{2}$$

$$A \cap B = \text{تاس فرد و سکه پشت} = \{(1, \text{پ}), (3, \text{پ}), (5, \text{پ})\}$$

$$\Rightarrow P(A \cap B) = \frac{3}{12} = \frac{1}{4}$$

احتمال تاس فرد یا سکه پشت برابر است با:

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = \frac{1}{2} + \frac{1}{2} - \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$$

۱ ۹۹ مهم‌ترین تأثیر کشف سنگ روزتا چه بود؟

(۱) نگارش هیروگلیف مصری در نهایت امکان رمزگشایی یافت.

(۲) مردم یاد گرفتند تا زبان‌های مصری مدرن را صحبت کنند.

(۳) [زبان] یونانی باستان در آن هنگام امکان ترجمه یافت.

(۴) حکم [مبنی بر] اعلام فرمانروای جدید مصری در نهایت امکان ترجمه شدن یافت.

کدام یک از موارد زیر عنوان خوبی برای متن خواهد بود؟ **۴ ۱۰۰**

(۱) نگارش هیروگلیف مصری و فراعنه مصری

(۲) مصریان باستان: چرا الفبای هیروگلیف؟

(۳) چطور هیروگلیف را بخوانیم، کجا هیروگلیف را یاد بگیریم

(۴) سنگ روزتا: کلید رمزگشایی هیروگلیف مصری

ریاضیات

۲ ۱۰۱

یک مازیک و یک مداد یا یک خودکار

$$\left(\binom{3}{1} + \binom{5}{1} \right) \times \binom{6}{2} = (3+5) \times \frac{6 \times 5}{2} = 8 \times 15 = 120$$

۳ ۱۰۲

D رفت از B به ۲×۳=۶

(با عبور از A)

$$6 \times 2 = 12 = \text{تعداد کل حالات} \Rightarrow 2 \times 1 = 2$$

B برگشت از D به ۲

(با عبور از A)

و حذف راه‌های رفت

دقت کنید: در مسیر برگشت در هر مرحله یکی از مسیرها که در هنگام رفت از آن عبور کرده‌ایم، حذف می‌گردد.

آن عبور کرده‌ایم، حذف می‌گردد.

حالت‌های زیر را در نظر می‌گیریم: **۱ ۱۰۳**

(۱) یکان صفر

$$\frac{5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1}{0} = 120$$

غیر صفر

(۲) یکان ۲ یا ۴ یا ۸

$$\frac{4 \times 4 \times 3 \times 2 \times 3}{8 \text{ یا } 4 \text{ یا } 2} = 288$$

غیر صفر

ورقم یکان

پس بنا به اصل جمع، تعداد کل اعداد مطلوب برابر است با:

$$120 + 288 = 408$$

۳ ۱۰۴ باید کلمه را با ج یا خ (حروف نقطه‌دار) شروع کنیم و چون

حروف تکرار نمی‌شوند، داریم:

$$\frac{5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 2}{\text{ج یا خ}} = 5! \times 2 = 120 \times 2 = 240$$

۲ ۱۰۵

$$\binom{n}{2} = 45 \Rightarrow \frac{n(n-1)}{2} = 45 \Rightarrow n(n-1) = 2 \times 45$$

$$\Rightarrow \underbrace{n(n-1)}_{90} = 90 = 10 \times 9 \Rightarrow n = 10$$

۱ ۱۱۵ میانه هر دو برابر است و داریم:

$$\begin{cases} A \text{ دامنه تغییرات} = 19 - 8 = 11 \\ B \text{ دامنه تغییرات} = 18 - 7 = 11 \end{cases}$$

دامنه تغییرات نیز برابر است و داریم:

$$\begin{cases} (IQR)_A = 16 - 10 = 6 \\ (IQR)_B = 15 - 8 = 7 \end{cases}$$

چون (IQR) شخص A کم تر است، عملکرد آن مطمئن تر است.

۳ ۱۱۶ دامنه تابع گزینۀ (۳) برابر با شعاع‌های n است که لزوماً اعداد

طبیعی نیست.

در گزینۀ (۱) دامنه، روزهای سال است که می‌توان با اعداد طبیعی بیان کرد.

در گزینۀ (۲) دامنه برابر n (تعداد اضلاع) است و عددی طبیعی است.

در گزینۀ (۴) دامنه، ایستگاه ۱ و ۲ و ۳ و ... از یک مسیر مترو می‌باشد که

عدد طبیعی است.

۴ ۱۱۷

$$1 \rightarrow 1 = 2^0 = \text{مجموع اعداد سطر } 1^{\text{م}}$$

$$1 \ 1 \rightarrow 1 + 1 = 2 = 2^1 = \text{مجموع اعداد سطر } 2^{\text{م}}$$

$$1 \ 2 \ 1 \rightarrow 4 = 2^2 = \text{مجموع اعداد سطر } 3^{\text{م}}$$

$$1 \ 3 \ 3 \ 1 \rightarrow 8 = 2^3 = \text{مجموع اعداد سطر } 4^{\text{م}}$$

$$\Rightarrow \text{مجموع اعداد سطر } n^{\text{م}} = 2^{(n-1)}$$

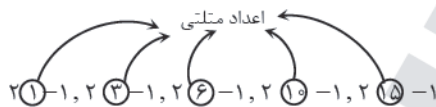
$$\Rightarrow f(8) = 2^7 = \text{مجموع اعداد سطر } 8^{\text{م}}$$

۳ ۱۱۸

شماره شکل	۱	۲	۳	۴	۵
تعداد دایره‌ها	۱	۵	۱۱	۱۹	۲۹
		+۲(۲)	+۲(۳)	+۲(۴)	+۲(۵)

در واقع اگر ۱ واحد به هر کدام از اعداد سطر دوم اضافه کنیم، ۲ برابر اعداد

مثلثی به دست می‌آید. ببینید:

۲ ۱۱۹

$$f(10) = a_{10} = a_9 + 2 = (a_8 + 2) + 2 = a_8 + 2(2) = a_7 + 2 + 2(2)$$

$$= a_7 + 3(2) = a_6 + 4(2) = \dots = a_1 + 2 + 8(2)$$

$$= a_1 + 9(2) = 1 + 18 = 19$$

۴ ۱۲۰

$$-\frac{1}{2^0}, +\frac{1}{2^1}, -\frac{1}{2^2}, +\frac{1}{2^3}, \dots \Rightarrow (-1)^n \times \frac{1}{2^{n-1}} = \frac{(-1)^n}{2^{(n-1)}}$$

علوم و فنون ادبی

۲ ۱۲۱ بیت گزینۀ (۲) سروده میرزاده عشقی است. از آثار او می‌توان

به نمایش‌نامه «ایده‌آل» یا «سه تابوی مریم» اشاره کرد.

۳ ۱۲۲ عبارت گزینۀ (۳) «ویژگی فکری نثر» است.

روش دوم:

$$\{(2, 1), (3, 1), (4, 1), (5, 1), (6, 1), (7, 1), (8, 1), (9, 1), (10, 1), (11, 1), (12, 1), (1, 2), (1, 3), (1, 4), (1, 5), (1, 6), (1, 7), (1, 8), (1, 9), (1, 10), (1, 11), (1, 12), (2, 2), (2, 3), (2, 4), (2, 5), (2, 6), (2, 7), (2, 8), (2, 9), (2, 10), (2, 11), (2, 12), (3, 2), (3, 3), (3, 4), (3, 5), (3, 6), (3, 7), (3, 8), (3, 9), (3, 10), (3, 11), (3, 12), (4, 2), (4, 3), (4, 4), (4, 5), (4, 6), (4, 7), (4, 8), (4, 9), (4, 10), (4, 11), (4, 12), (5, 2), (5, 3), (5, 4), (5, 5), (5, 6), (5, 7), (5, 8), (5, 9), (5, 10), (5, 11), (5, 12), (6, 2), (6, 3), (6, 4), (6, 5), (6, 6), (6, 7), (6, 8), (6, 9), (6, 10), (6, 11), (6, 12), (7, 2), (7, 3), (7, 4), (7, 5), (7, 6), (7, 7), (7, 8), (7, 9), (7, 10), (7, 11), (7, 12), (8, 2), (8, 3), (8, 4), (8, 5), (8, 6), (8, 7), (8, 8), (8, 9), (8, 10), (8, 11), (8, 12), (9, 2), (9, 3), (9, 4), (9, 5), (9, 6), (9, 7), (9, 8), (9, 9), (9, 10), (9, 11), (9, 12), (10, 2), (10, 3), (10, 4), (10, 5), (10, 6), (10, 7), (10, 8), (10, 9), (10, 10), (10, 11), (10, 12), (11, 2), (11, 3), (11, 4), (11, 5), (11, 6), (11, 7), (11, 8), (11, 9), (11, 10), (11, 11), (11, 12), (12, 2), (12, 3), (12, 4), (12, 5), (12, 6), (12, 7), (12, 8), (12, 9), (12, 10), (12, 11), (12, 12)\}$$

$$\Rightarrow P(\text{تاس فرد یا سکه پشت}) = \frac{9}{12} = \frac{3}{4}$$

۳ ۱۱۰ برای نفر اول ۱۲ حالت وجود دارد اما حالت‌های نفرات دیگر

با نفر اول یکی است (۱ حالت):

$$\frac{12}{12} \times \frac{1}{12} \times \frac{1}{12} \times \frac{1}{12} \Rightarrow n(A) = 12$$

$$n(S) = 12 \times 12 \times 12 \times 12 = 12^4$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{12}{12^4} = \frac{1}{12^3} = \frac{1}{1728}$$

۲ ۱۱۱ حالت‌های زیر را در نظر می‌گیریم:

$$\begin{cases} 2 \text{ زن و } 2 \text{ مرد} \Rightarrow \binom{5}{2} \binom{4}{2} \binom{3}{2} = 1 \times \frac{4 \times 3}{2} \times 3 = 6 \times 3 = 18 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 3 \text{ زن و } 1 \text{ مرد} \Rightarrow \binom{5}{3} \binom{4}{3} \binom{3}{1} = 1 \times 4 \times 3 = 12 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 4 \text{ زن و } 0 \text{ مرد} \Rightarrow \binom{5}{4} \binom{4}{4} \binom{3}{0} = 1 \times 1 \times 1 = 1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 2 \text{ زن و } 1 \text{ مرد} \Rightarrow \binom{5}{2} \binom{4}{2} \binom{3}{1} = 5 \times 6 \times 3 = 90 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 3 \text{ زن و } 0 \text{ مرد} \Rightarrow \binom{5}{3} \binom{4}{3} \binom{3}{0} = 5 \times 4 \times 1 = 20 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 2 \text{ زن و } 0 \text{ مرد} \Rightarrow \binom{5}{2} \binom{4}{2} \binom{3}{0} = \frac{5 \times 4}{2} \times \frac{4 \times 3}{2} \times 1 = 10 \times 6 = 60 \end{cases}$$

و طبق اصل جمع تعداد کل حالات مطلوب برابر است با:

$$n(A) = 18 + 12 + 1 + 90 + 20 + 60 = 201$$

$$n(S) = \binom{12}{4} = \frac{12 \times 11 \times 10 \times 9}{4 \times 3 \times 2 \times 1} = 495$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{201}{495} = \frac{67}{165}$$

۴ ۱۱۲ طبق دسته‌بندی زیر داریم:

۵ شیء \Rightarrow فرزند، پسر و مادرشوهر، پسر و مادرزن، زن و شوهر

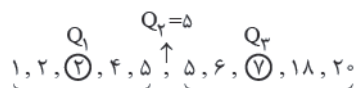
$$\Rightarrow n(A) = 5! \times 2! \times 2! \times 2!$$

$$n(S) = 8! = \text{تعداد جایگشت‌های ۸ نفر}$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{5! \times 2! \times 2! \times 2!}{8!} = \frac{5! \times 2 \times 2 \times 2}{8 \times 7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1} = \frac{1}{42}$$

۳ ۱۱۳ اندازه‌گیری در گام دوم صورت می‌گیرد.

۱ ۱۱۴ چون داده پرت داریم باید از نمودار جعبه‌ای کمک بگیریم.

۳ ۱۲۲ بررسی عبارتهای نادرست:

ب) قائم مقام فراهانی: مسائل عصر را با کاربرد زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب‌المثل‌های لطیف، به سبک گلستان نوشت.
 ه) میرزاده عشقی: او در روزنامه «قرن بیستم»، به افشاگری اعمال پلیس و مقاصد شوم رجال خائن زمان پرداخت.
 و) فُرخ‌ی یزدی: تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. آشنایی با سعدی طبع وی را شکوفا ساخت.
 ز) ادیب‌الممالک فراهانی (محمدصادق امیری): سردبیر روزنامه «مجلس» که در قصیده بیشتر از قالب‌های دیگر طبع‌آزمایی کرده.

۲ ۱۲۴ گروهی از شاعران دوره بازگشت غزل‌سرایی به سبک حافظ،

سعدی و دیگر شاعران سبک عراقی را پیش گرفتند. شاعرانی مانند «نشاط اصفهانی» و «مجمهر اصفهانی» از این گروه‌اند.

۱ ۱۲۵ قطعه قلب مادر با بیت «داد معشوقه به عاشق پیغام / که کند

مادر تو با من جنگ» آغاز می‌شود که وزن آن «فعلاتن فعلاتن فعلن» است، گزینه (۱) نیز چنین وزنی دارد.

۴ ۱۲۶ لف و نشر مشوش: چشم (لف ۱)، سر (لف ۲) / دست (نشر

۲)، غمز (نشر ۱)

در سایر گزینه‌ها، لف و نشر از نوع «مرتب» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) زلف (لف ۱)، رخ (لف ۲) / شام (نشر ۱)، صبح (نشر ۲)
- ۲) پسته (لف ۱)، بادام (لف ۲) / بوی (نشر ۱)، غمزه (نشر ۲)
- ۳) ابرو (لف ۱)، نرگس (لف ۲) / کمان (نشر ۱)، ناوک (نشر ۲)

۲ ۱۲۷ پارادوکس (ب): این‌که عزت، با خذلان (خواری) بیشتر شود.

مراعات نظیر (د): پا، دست / مور، سلیمان / گنج، مسند، سلیمان

تضاد (ج): دور ≠ نزدیک

تلمیح (الف): اشاره به داستان لیلی و مجنون

لف و نشر (ه): چشم (لف ۱)، گوش (لف ۲) / دیدار (نشر ۱)، پند (نشر ۲)

۴ ۱۲۸ تناقض: این‌که کفر سررشته ایمان باشد.

لف و نشر: زلف (لف ۱)، رخسار (لف ۲) / کفر (نشر ۱)، ایمان (نشر ۲)

۴ ۱۲۹ در این گزینه لف و نشر از نوع «مرتب» است: شب (لف ۱)،

روز (لف ۲) / ماه (نشر ۱)، خورشید (نشر ۲)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) تناقض: این‌که شاعر از ویرانی عشق آباد باشد.
- ۲) تلمیح: اشاره به داستان شیرین و فرهاد
- ۳) تضمین: استفاده از بیت سعدی در غزل حافظ

۱ ۱۳۰ بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) لف و نشر: جغد (لف ۱)، طوطی (لف ۲) / زشت (نشر ۱)، زیبا (نشر ۲)

۳) تناقض: این‌که خواب عین بیداری باشد.

۴) تضمین: اشاره به آیه قرآن در بیت شعر

۳ ۱۳۱ تقطیع بیت گزینه (۳):

ما	رَسَبْتَ	عَـ	مِ	عَشِ	قِ	شِ	اَو	گَنَدَ	چِ	لِ	طَا	فَت
-	U	U	U	U	U	U	-	-	U	U	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
گَنَدَ	جَت	چِ	بِ	دَسَ	تَو	فَ	تَد	دِز	مَا	رَ	مَدَ	دِشِ
-	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
مفعول	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مفعول مفاعیلن // مفعول مفاعیلن (مستفعل مفعولن // مستفعل مفعولن):

---U/U---//---U/U---

۲) مفعول مفاعیل مفاعیل فعل (مستفعل مستفعل مستفعل فعل):

---U/U---U/U---U/U---

۴) مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن (مستفعلن مفاعیل مستفعلن فعل):

---U---U/U---U/U---

۱ ۱۳۲ تقطیع بیت گزینه (۱):

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

دا	یِ	یِ	دَهْمِرَ	نَدَ	پَر	وَر	دَ	کَ	سِی	رَا	کِی	نَدَ	خُرَدَ	
-	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
بِی	نِی	یِی	دَو	سِت	کِی	اِیِلَ	دَا	یِی	چِی	بِی	مِهَی	زِی	وَی	فَاسْت
-	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	

تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه

۳ ۱۳۳ تقطیع بیت گزینه (۳):

تُ	خَشِ	نَدَ	شَسَبْتَ	بِی	تَمَکِی	نُ	خُسَبِنَ	از	تُ	نَدَ	هَفَ	تِ	
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
بِی	جَل	وِی	بِهَی	رِی	فَی	رِی	بِمَی	بِی	جَل	وِی	گَا	هَی	نِی
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	

بررسی سایر گزینه‌ها:

هر سه گزینه دیگر بر وزن «مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلن» سروده شده‌اند.

۱۳۴ ۲ حذف همزه در سایر گزینه‌ها:

۱۳۸ ۳ تناقض: این که پست بودن در کوی معشوق، منصب عالی به

شمار بیاید.

پایه‌های آوایی ناهمسان: مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن

۱۳۹ ۱ (ب) اختیار تغییر کمیت مصوت بلند: هجای یازدهم مصراع

اول (بی) / هجای ششم مصراع دوم (گی) / هجای یازدهم مصراع دوم (بی)
پارادوکس: این که رهایی قفس، دام بلا باشد و جدایی قفس، وداع زندگی باشد.

(د) اختیار تغییر کمیت مصوت کوتاه: هجای نهم مصراع اول (م) / هجای اول مصراع دوم (ث)

مراعات نظیر: درد، زار / مار، کزدم‌گزیده

(ج) اختیار حذف همزه: هجای ششم مصراع دوم (ذ) / هجای هفتم مصراع دوم (زان)

لف و نشر: شکر (لف ۱)، بادام (لف ۲) / چشم (نشر ۲)، سخن (نشر ۱)

(الف) اختیار تغییر کمیت مصوت کوتاه: هجای دوم مصراع اول (ث) / هجای ششم مصراع دوم (ت)

تلمیح: اشاره به ماجرای بار امانت عشق الهی در وجود انسان

۱۴۰ ۱ تضمین: آوردن مصراع دوم بیت، از شاعری دیگر.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) تضمین: آوردن مصرعی از مولوی به عنوان مصراع دوم

وزن با پایه‌های آوایی ناهمسان: مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن

(۳) تضمین: آوردن مصرعی از عطار به عنوان مصراع دوم

وزن با پایه‌های آوایی ناهمسان: مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعلن

(۴) تضمین: آوردن مصرعی از اوحدی به عنوان مصراع دوم

وزن با پایه‌های آوایی ناهمسان: مفاعلن فاعلاتن مفاعلن فعولن

زبان عربی (اختصاصی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه، تعریب و یا مفهوم مشخص کن (۱۴۵ - ۱۴۱):

۱۴۱ ۲ ترجمه کلمات مهم: لا تهنُّوا: شست نگردید / لا تحزَّنوا:

ناراحت نشوید (نگردید) / و: در حالی که / أنتم الأعْلون: شما بهترین هستید

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) ساختار جمله اصلاً رعایت نشده است، «پس» معادلی ندارد، و او حالیه ترجمه نشده است.

(۳) «هرگز» معادلی ندارد. «چون» نادرست است، و او حالیه ترجمه نشده است.

(۴) عبارت عربی، مفعول ندارد: «به خود راه ندهید» ترجمه درستی نیست.

۱۴۲ ۲ ترجمه کلمات مهم: کانَ صِدیقی یَعْمَلُ: دوستم کار می‌کرد /

مُجَدَّأً: با جدیت، با کوشش / عَلَی: بر، بر روی / تَطْویر: بهینه‌سازی / فی مُخْتَبَرِ الْجَامِعَةِ: در آزمایشگاه دانشگاه

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «دوستی داشت» ترجمه این عبارت است: «کانَ لی صِدیقٌ»، «هذه» ترجمه نشده است، «المأذنة» معرفه است.

(۳) «زیاد» معادلی ندارد، «کانَ + فعل مضارع» معادل ماضی استمراری است، حرف جرّ «عَلَى» بر» درست ترجمه نشده است. «تَطْویر» بهتر است به صورت اسم ترجمه شود نه فعل.

(۴) «مُجَدَّأً» حال است، اما به صورت صفت ترجمه شده است.

(۱) هجای هفتم مصراع دوم (رز)

(۳) هجای سوم مصراع اول (رین) / هجای ۱۱ مصراع اول (رو) / هجای ۱۴

مصراع اول (سست) / هجای چهارم مصراع دوم (زَس)

(۴) هجای دوم مصراع اول (ن) / هجای سوم مصراع اول (زین) / هجای

چهارم مصراع دوم (نس)

۱۳۵ ۴ تقطیع گزینه (۴):

حذف همزه						حذف همزه					
شا	یَ	دَ	زَ	ظَ	نَ	نی	کَ	زَ	ظَ	نَ	گر
-	U	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-
-	U	U	-	U	U	-	U	-	U	-	U
ور	نَ	کَ	نی	أَ	ثَ	کَ	دَ	دَ	دَ	دَ	کَ
-	U	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-
-	U	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-
↓						↓					
↑						↑					
تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند						تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند					
مفاعلن			مفتعلن			مفاعلن			مفتعلن		

۱۳۶ ۴ پارادوکس: فریاد بی‌صدا

بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه:

بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

گو	ش	مُ	رو	و	تی	کو	کز	ما	ظَ	نَ	پو	شد			
-	U	U	-	U	-	-	-	-	U	U	-	-			
-	U	U	-	U	-	-	-	-	U	U	-	-			
دست	تَ	عَ	رَبِقَ	یَع	نی	فر	یا	د	بی	صِ	دا	بیم			
-	U	U	-	-	-	-	-	U	U	-	-	-			
-	U	U	-	-	-	-	-	U	U	-	-	-			
↓						↓									
↑						↑									
بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه						بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه									
مفعول				فاعلاتن				مفعول				فاعلاتن			

۱۳۷ ۳ تناقض: در عین «از میان خلق بودن»، «بر کرانه بودن»

اختیار بلند در نظر گرفتن مصوت کوتاه: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تناقض: سرچشمه نوش داشتن از هر نیش

اختیار بلند در نظر گرفتن مصوت کوتاه: هجای دهم مصراع اول (ی) / هجای یازدهم مصراع دوم (م)

(۲) تناقض: این که خرابی، معمار باشد.

اختیار بلند در نظر گرفتن مصوت کوتاه: هجای دوازدهم مصراع اول (ی) / هجای نهم مصراع دوم (ر)

(۴) تناقض: این که سپر انداختن، سپر باشد.

اختیار بلند در نظر گرفتن مصوت کوتاه: هجای سوم مصراع اول (ر)

۱۴۲ ۱

ترجمه کلمات مهم: إِنَّ الدنیا و ما فیها: دنیا و هر آنچه در آن است / لَاهُونَ: بی‌گمان بی‌ارزش‌تر است، قطعاً پست‌تر است / مِنْ أَنْ يظْلِمَ أَحَدًا: از این‌که به احدی ستم کند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۲) «در نگاه» ترجمه «في نظرة، في رؤیة» است نه «عند»، اسم تفضیل «أهون» درست ترجمه نشده است، «أحدًا» مفرد است و نادرست ترجمه شده است، ضمناً لام تأکید در «لأهون» ترجمه نشده است.
- (۳) «این» معادلی ندارد، «فیها: در آن است» نه «دارد»، «در نگاه» نادرست است، «أحدًا» درست ترجمه نشده است.
- (۴) «این» معادلی ندارد، دقت کنید لام تأکید در «لأهون» ترجمه نشده است، «أحدًا» بهتر است «احدی» ترجمه شود نه «دیگری».

۱۴۴ ۳

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) دو اشتباه دیده می‌شود. «هیچ فقری ...» معادلش لای نفی جنس است و اسم لای نفی جنس آخرش همیشه یک فتحه قرار می‌گیرد: لا فقر ... ضمناً «منها» درست است چون به «الجهالة» برمی‌گردد.
- (۲) «المشاكل» جمع است، درحالی‌که «مشکل» مفرد است. هم‌چنین اسم لای نفی جنس درست نیامده است.
- (۴) اَوْلًا «نادانی» به صورت مبتدا تعریب نشده است. ثانیاً «بزرگ‌ترین» می‌شود «اکبر» نه «أصعب».

۱۴۵ ۳

«بی‌گمان خداوند پاداش نیکوکاران را تباه نمی‌سازد».

گزینه ۳ (پاداش بهشت به خاطر نیکی کردن) دقیقاً با این آیه تناسب دارد که خداوند پاداش نیکوکاران را تباه نمی‌کند.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

- (۲) «هرکه نیکی کردندش زیاد گردد، برادرانش او را دوست می‌دارند».
- (۴) «نیکی کن، همانگونه که الله به تو نیکی کرده است».
- گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۱۴۶ - ۱۵۰):

۱۴۶ ۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) للغایبة ← للمخاطب

(۳) مفرد مذکر ← جمع تکسیر (مفرده: مِثَّت)

(۴) خبر للمبتدأ «التاس» ← خبر للمبتدأ «أهل»

۱۴۷ ۲

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) الطَّيْن (گل): خاکی که با آب آمیخته شده است! [درست]

(۲) أُسْرَى به (او را) شبانه حرکت داد: او را اسیر و زندانی قرار داد! [نادرست]

(۳) ضَلَّ (گمراه شد): کور شد و از راه حق دور گشت! [درست]

(۴) العَصَاة (آبمیوه‌گیری): ابزاری است برای بیرون کشیدن آب میوه‌ها! [درست]

۱۴۸ ۳

سؤال از ما گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن «نفی» قوی‌تر است. پس باید دنبال لای نفی جنس بگردیم. در گزینه ۳ «لا» نفی جنس است. در این گزینه نفی از سایر گزینه‌ها قوی‌تر است.

۱۴۹ ۲

«حرفی که برای تکمیل عبارت قبلی و رفع ابهام قبل از آن است، حرف مشبّهة بالفعل «لَكِنَّ» است.» در گزینه ۲ این حرف دیده می‌شود.

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) از دانش‌آموزان می‌خواهیم که در هنگام درس سکوت را رعایت کنند!
- (۲) در خیابان ما دو ماشین با یکدیگر تصادف کردند، اما سرنشینان آسیب ندیدند!
- (۳) با دبیر فیزیک صحبت کردیم؛ شاید او به مدّت یک هفته امتحان را به تعویق بیاورد!
- (۴) ای کاش انسان ارزش وقت گرانقدرش را درک کند و آن را در آنچه سود نمی‌رساند، هدر نهد!

۱۵۰ ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) «مُبْتَسِمَةً» خبر «كانت» است و منصوب.
- (۲) «مُبْتَسِمَةً» خبر است نه حال! كلّ جملة «هي مُبْتَسِمَةٌ» حال است نه «مُبْتَسِمَةً» به تنهایی!
- (۴) این جا هم «مُبْتَسِمَةً» خبر «أصِحت» است و منصوب.

تاریخ

۱۵۱ ۱

آلمان از یک سو با هدف مقابله با تهدیدهای خارجی به ویژه خطر حمله فرانسه و از سوی دیگر برای پیشبرد سیاست‌های توسعه‌طلبانه خود در اروپا و فراسوی دریاها، با برخی از کشورهای پیمان اتحاد سیاسی و نظامی منعقد کرد. نخست با امپراتوری اتریش - مجارستان پیمان اتحاد بست و سپس، ایتالیا را نیز وارد این پیمان کرد و اتحاد سه‌گانه (مثلث) را تشکیل داد (۱۸۸۲ م).

۱۵۲ ۲

به دلیل ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان، برخی از روزنامه‌نگاران در خارج از کشور اقدام به نشر روزنامه‌هایی به زبان فارسی کردند.

۱۵۳ ۱

میرزا فتحعلی خان آخوندزاده با این‌که مورخ نبود، تاریخ‌نویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد.

۱۵۴ ۴

قیام مهدیون در سودان به رهبری مهدی سودانی در مقابل انگلیس و مبارزات مردم الجزائر به فرماندهی امیر عبدالقادر بر ضد ارتش فرانسه، نمونه‌هایی از مبارزه مردم در سرزمین‌های مستعمره بود.

۱۵۵ ۴

تأسیس مدرسه دارالفنون و ایجاد دارالطباعه دولتی و دارالترجمه همایونی در زمان ناصرالدین‌شاه بود.

۱۵۶ ۱

قائم‌مقام پس از هفت ماه از مقام وزارت برکنار و کشته شد و حاجی میرزا آقاسی، مراد و معلم درویش مسلک شاه، به جای او نشست. در دوران صدارت میرزا آقاسی، نفوذ دولت‌های روسیه و انگلستان در ایران افزایش یافت.

تذکر: گزینه‌های دیگر مربوط به سلطنت ناصرالدین‌شاه است.

۱۵۷ ۳

ایل افشار از ایل‌های قزلباش بود که در به سلطنت رساندن حکومت صفویان نقش داشتند. در عصر صفوی، بخشی از این ایل را برای محافظت از مرزهای خراسان در برابر هجوم ازبکان به نواحی شمال آن دیار کوچاندند.

۱۵۸ ۲

پس از کشته شدن فتحعلی خان قاجار، نادر که جنگاوری شجاع و متهور بود، ابتکار عمل را به دست گرفت و فرماندهی سپاه تهماسب را عهده‌دار شد.

۱۷۰ ۳ به رغم رکودی که در صنایع دستی ایران به ویژه از نیمه دوم عصر قاجار به وجود آمد، تولید فرش و صادرات آن به کشورهای جهان، به ویژه اروپا و آمریکا، رشد چشمگیری پیدا کرد.

جغرافیا

۱۷۱ ۱ منظور از موقعیت یک شهر یا روستا، وضعیت آن سکونتگاه نسبت به پدیده‌های پیرامون خود و هم‌چنین جایگاه آن در سطح ناحیه است.

۱۷۲ ۲ ۱۹۵۰ ← ۳۰٪ / ۲۰۱۴ ← ۵۴٪ / ۲۰۵۰ ← ۶۶٪

۱۷۳ ۲ دامنه نفوذ یک سکونتگاه یعنی بیشترین مسافتی که مردم منطقه برای دریافت خدمات از آن سکونتگاه طی می‌کنند.

۱۷۴ ۱ به زنجیره‌ای از مادرشهرها یا کلان‌شهرها در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل و نقل، مگالاپلیس می‌گویند.

۱۷۵ ۱ در سده نوزدهم و نیمه اول قرن بیستم در کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی اروپا و آمریکای شمالی، به دنبال توسعه صنایع کارخانه‌ای مهاجرت از روستاها به شهرها رخ داد.

۱۷۶ ۱ از دلایل انهدام کشاورزی در نتیجه اصلاحات ارضی:

توجه به صنایع مونتاژ

واردات کالا از کشورهای خارجی

حمایت نکردن دولت از کشاورزان

تقسیم نادرست زمین

۱۷۷ ۲ خسارت وارد کردن به اموال عمومی، بناها و آثار فرهنگی یکی دیگر از انحرافات اجتماعی در شهرهاست (وندالیسم شهری).

۱۷۸ ۳ مطالعه کاربری زمین به برنامه‌ریزان شهری کمک می‌کند که محدودیت‌ها را بشناسند و به گونه‌ای برنامه‌ریزی کنند که از فضاهای شهر به طور مناسب و متعادل استفاده شود.

۱۷۹ ۳ (ب) روستاییان عمدتاً محصولات کشاورزی را با قیمت بسیار کم به واسطه‌ها می‌فروشند.

(ج) در گذشته، توسعه کشاورزی مهم‌ترین عامل توسعه روستایی محسوب می‌شد.

۱۸۰ ۳ تهیه و اجرای «طرح‌های هادی روستایی» از وظایف مهم بنیاد مسکن انقلاب اسلامی است.

۱۸۱ ۳ خروجی اطلاعات به صورت اشکال، نقشه، نمودار، جدول، متن، گزارش و ... نمایش داده می‌شود.

۱۸۲ ۱ چاپخانه — در زمان — هخامنشیان

جاده‌های سنگ‌فرش گسترده و طولانی — در زمان — امپراتوری روم

۱۸۳ ۴ الف) طی جنگ جهانی دوم، اولین هواپیمای جت در آلمان ساخته شد.

ب) در اوایل قرن بیستم، اختراع و تولید انبوه خودرو چهره فضاها را شهری و خارج از شهرها را تغییر داد.

ج) در اوایل قرن نوزدهم، اختراع قطار موجب حرکت آسان‌تر بار و حمل بارهای سنگین به نقاط نسبتاً دور شد.

۱۵۹ ۴ در دوره کریم‌خان زند، هیئت‌هایی از فرانسه و انگلستان برای گرفتن امتیاز و ایجاد مراکز تجاری به ایران آمدند، اما چون با او به توافق نرسیدند، گشایشی در روابط صورت نگرفت.

۱۶۰ ۳ ناپلئون نخست مصر را تصرف کرد و سپس درصدد حمله به هندوستان برآمد. از آن‌جا که ایران مناسب‌ترین راه دستیابی ناپلئون به هند بود، نمایندگان او یکی پس از دیگری راهی دربار قاجار (در زمان فتحعلی‌شاه قاجار) شدند.

۱۶۱ ۱ کشور فرانسه در قرن ۱۸ م به سبب شکست نظامی از انگلستان و صرف منابع مالی هنگفت در سرزمین آمریکا با ورشکستگی اقتصادی و ضعف سیاسی و نظامی روبه‌رو شد.

۱۶۲ ۲ روس‌ها مناطق وسیعی از سرزمین‌های ایرانی در شرق دریای کاسپی (خوارزم و ماوراءالنهر) را تسخیر و عهدنامه آخال (۱۲۹۹ ق / ۱۸۸۱ م) را بر حکومت قاجار تحمیل کردند.

۱۶۳ ۳ آقامحمدخان نخست نواحی شمالی و مرکزی ایران را تصرف کرد و تهران را پایتخت خود قرار داد، سپس با غلبه بر لطفعلی‌خان زند و سرکوب طغیان حاکم گرجستان، در سال ۱۲۱۰ ق / ۱۱۷۴ ش در تهران تاج‌گذاری کرد. آقامحمدخان پس از تاج‌گذاری به عزم برچیدن بساط حکومت جانشینان نادرشاه و دستیابی به غنایم و گنجینه جواهرات وی، راه خراسان را در پیش گرفت.

۱۶۴ ۴ بلافاصله پس از صدور فرمان مشروطه، هیئتی شامل نمایندگان بازرگانان، اصناف، روحانیان و روشنفکران تشکیل شد و اقدام به تدوین نظام‌نامه انتخابات مجلس شورای ملی کرد.

۱۶۵ ۳ نخستین مدرسه‌های جدید را مسیونرهای اروپایی و آمریکایی در ایران تأسیس کردند.

۱۶۶ ۴ بروز قحطی‌های بزرگ و کمبود و گرانی آذوقه، به خصوص نان، بارها در دوره قاجار منجر به ناآرامی و شورش‌های پراکنده در شهرهای مختلف ایران شد.

۱۶۷ ۳ دلاورمردان تنگستانی، دشتستانی و دشتی به فرماندهی رئیسعلی دلواری و مردم کازرون به رهبری ناصر دیوان کازرونی با شجاعت و شهامت با نیروهای انگلیسی نبرد کردند و ضربه‌های سنگینی به آنان وارد آوردند. عشایر عرب خوزستان نیز در «نبرد جهاد» غیورانه با قوای بیگانه جنگیدند.

۱۶۸ ۱ در دوره سلطنت ناصرالدین‌شاه، با ورود محصولات جدید کشاورزی از اروپا به ایران، تحولی عظیم در شیوه تغذیه ایرانیان ایجاد شد.

۱۶۹ ۲ لنین پس از پیروزی انقلاب، حکومتی کمونیستی بر پایه شوراهای کارگران و کشاورزان به وجود آورد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) لنین تمامی احزاب روسیه، به‌جز حزب کمونیست را غیرقانونی اعلام کرد.

(۳) دبری نپایید که روسیه درگیر جنگ داخلی شد.

(۴) لنین که به مردم وعده صلح داده بود، متصرفات وسیعی را در غرب و جنوب غربی روسیه به دولت‌های متحد واگذار کرد و در مقابل، با آنان قرارداد صلح بست و سربازان روسی را از جبهه‌های جنگ فراخواند.

۱۹۲ ۴ جهان اجتماعی؛ یعنی جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش لازم برای زندگی یا همان دانش عمومی را در اختیار ما قرار می‌دهد.

هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی یک ذخیره دانشی دارد. در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای «موضوع» بر «روش» علوم تأکید کردند. آنان سایر علوم مانند فلسفه، اخلاق و علوم دینی را غیرعلمی می‌دانستند و علوم انسانی و اجتماعی را فقط در صورتی که از روش تجربی استفاده کنند، علم تلقی کردند. ایده علوم انسانی و اجتماعی بومی در کشور ما در ارتباط با برخی مشکلات مطرح شده است. ما (ایرانیان) دانشی می‌خواهیم که همسو با هویت فرهنگی خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه ما باشد؛ و همچنین دغدغه کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط را داشته باشد؛ یعنی از سویی در حل مسائل و مشکلات بومی ما مفید و کارآمد باشد و از سوی دیگر به زبان و منطق جهان‌شمول سخن بگوید.

۱۹۳ ۳ در این دیدگاه، تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست. دانش علمی تنها از راه حس و تجربه و به صورت نظام‌مند به دست می‌آید، ولی دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی افراد است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید. دانش علمی (تجربی) راه کشف واقعیت و تنها دانش معتبر است. دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است. دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند.

در تقابل با رویکرد اول این تفکیک را که دانش علمی، راه کشف واقعیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است انکار می‌کند و همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند. دانش‌ها نه کشف و بازخوانی واقعیت، بلکه بازسازی واقعیت هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند. برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند و به عکس دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند. در برخی از نخله‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد.

۱۹۴ ۲ موضوع فلسفه اصل وجود است. یعنی به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد، بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

موضوع علوم انسانی و اجتماعی، کنش‌های آدمیان و پیامدهای آن هستند. «طبیعت» موضوع علوم فیزیکی و «موجودات زنده» موضوع علوم زیستی هستند.

۱۹۵ ۱ علوم اجتماعی با داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند.

«نظام اجتماعی» مفهوم دیگری است که با نظم ارتباط دارد. نظام اجتماعی یک ساختار اجتماعی پویاست.

در جامعه‌شناسی براساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی، رویکردهای مختلفی شکل گرفته است.

۱۸۴ ۳ حمل و نقل عبارت است از جابه‌جایی مردم، بار و اطلاعات. شیوه‌های حمل و نقل برای مسافت دور شامل آبی، هوایی و لوله‌ای است.

۱۸۶ ۲ بررسی عبارتهای نادرست؛ الف) تعداد و مسافت آزادراه‌ها و بزرگراه‌های کشور نسبت به یک دهه قبل، به ترتیب دو و سه برابر شده است. ج) در نیمه دوم قرن بیستم، ساختن آزادراه‌ها و بزرگراه‌ها برای حل مشکل ترافیکی متداول شد.

۱۸۷ ۲ کشورهای فرانسه، آلمان، ژاپن، کره جنوبی، چین و تایوان تولیدکنندگان عمده قطارهای تندرو هستند.

۱۸۸ ۳ بررسی عبارتهای نادرست؛ ب) در سال ۱۳۹۶، عملکرد بازرگانی و تخلیه کالا در کل بنادر کشور بیش از ۱۵۶ میلیون تن بوده است و حدود ۱۸ میلیون نفر مسافر به بنادر مسافری کشور وارد و از آن‌جا خارج شده‌اند.

ج) مهم‌ترین انواع کشتی‌های باربری، فله‌بر و کانتینری هستند.

۱۸۹ ۴ کشورهای ایالات متحده آمریکا و چین، دارای بیشترین تعداد مسافر هوایی (۱۷۰۲۰) و بیشترین حمل و نقل بار از طریق هوایی (۲۰۱۶) در جهان هستند.

۱۹۰ ۳ طول خطوط لوله گاز ← ۳۸,۰۰۰ کیلومتر
طول خطوط لوله نفت ← ۱۴,۰۰۰ کیلومتر
مجموع ← ۵۲,۰۰۰ کیلومتر

جامعه‌شناسی

۱۹۱ ۳ وقتی درباره موضوعی، دانش علمی قابل توجهی فراهم می‌شود، علم ویژه‌ای شکل می‌گیرد.

جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند؛ مثلاً جهان متجدد، براساس هویت دنیوی خود، فقط علم تجربی را دانش علمی می‌داند و علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کند. وقتی چنین رویکردی، به جوامع دیگر که دانش علمی را به دانش تجربی منحصر و محدود نمی‌بینند و علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند، سرایت می‌کند، در این جوامع، تعاریف متفاوت و گاه متضادی از علم رواج می‌یابد و در ذخیره دانشی آن‌ها تعارض‌هایی پدید می‌آورد. در چنین شرایطی، ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود؛ دانش عمومی به طور همه‌جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند، دانش علمی از رشد و رونق لازم بازمی‌ماند و دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.

گاهی میان «دانش عمومی» و «دانش علمی» یک جهان اجتماعی تعارض‌هایی پدید می‌آید. اعضای جهان اجتماعی، برای حل این تعارض‌ها، تلاش می‌کنند. تعارض‌ها، گاهی با دست برداشتن از بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاهی با طرح ایده‌های جدید حل می‌شوند.

۲۰۱ ۳ قوم‌نگاری و مطالعهٔ موردی دو روش کیفی برای فهم کنش انسان‌ها هستند.

ماکس وبر برخلاف اگوست کنت معتقد بود کنش اجتماعی، معنادار است و پدیده‌های معنادار را نمی‌تواند همانند پدیده‌های طبیعی، از طریق حواس مطالعه کرد، بلکه باید معنای آن‌ها را فهمید.

در قرن نوزدهم میلادی، برخی از متفکران اجتماعی آلمانی از جمله ویلهلم دیلتای و ماکس وبر، مدعی شدند که هرچند جهان اجتماعی همانند جهان طبیعی، نظم و قواعد خاصی دارد، اما انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند و پدیده‌های اجتماعی نیز با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارد.

۲۰۲ ۲ از نظر وبر، جامعه‌شناس فقط می‌تواند آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی را توصیف کند؛ اما نمی‌تواند دربارهٔ آرمان‌ها و ارزش‌ها که پدیده‌های نامحسوس و غیرتجربی‌اند، داوری علمی کند.

۲۰۳ ۳

جامعه‌شناسی تبیینی		
موضوع	روش	هدف
پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.	حس و تجربه (نگاه از بیرون)	پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

رویکرد تفسیری		
موضوع	روش	هدف
کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها	تفسیر (نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها)	معنابخشی و انسجام بخشی به زندگی اجتماعی

در رویکرد تفسیری جامعه‌شناس می‌تواند برای مدتی با اعضای یک گروه یا قوم زندگی کند و از این راه، عقاید و ارزش‌های آن‌ها را بفهمد و توصیف کند، اما نمی‌تواند دربارهٔ درست یا غلط بودن این عقاید و ارزش‌ها داوری کند و به نقد یا اصلاح آن‌ها بپردازد.

۲۰۴ ۱ اشتراک تصاویر قسمت (الف): اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین این‌که چه کسی از نژاد برتر برخوردار است نشان‌دهندهٔ تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده‌اند.

لمبروزو با روش تبیینی می‌خواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهدهٔ ویژگی‌های جسمانی و ظاهری تشخیص دهد و بدین منظور ابزارهایی مانند نبض‌نگار آبی، حجمه‌نگار، آوانگاشت و ... را به کار گرفت.

رویکرد تبیینی بر آن‌چه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آن‌چه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.

اشتراک تصاویر قسمت (ب): زندگی اجتماعی انسان و نظم، همزاد یک‌دیگرند اما انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند، بلکه قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند و از مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی بکاهند. به هر میزان که این آرمان‌ها و ارزش‌ها والاتر و انگیزهٔ افراد برای تحقق بخشیدن به آن‌ها قوی‌تر باشد، تغییر مهم‌تری ایجاد خواهد شد.

۲۰۵ ۴ عده‌ای جامعه را با بدن انسان مقایسه می‌کنند و عده‌ای دیگر جامعه را با روح انسان مقایسه می‌کنند. البته همان‌طور که انسان بدن و روح دارد، جامعه هم بیرون و درونی دارد. جامعه‌شناسی تبیینی جامعه و نظم اجتماعی را براساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهد و این روابط و مناسبات را مبتنی بر قرارداد، ترس و اجبار می‌داند.

۱۹۶ ۴ رها کردن و آزادسازی انسان‌ها از ظلم‌ها و اسارت‌هایی که در اثر کنش‌های انسان‌ها پدید می‌آید، از فواید علوم انسانی و علوم اجتماعی است.

۱۹۷ ۲ بررسی عبارت‌هاک نادرست؛

ب) جامعه‌شناسی تبیینی همان رویکرد پوزیتیویستی به معنی وحدت روش علوم است؛ یعنی در همهٔ دانش‌های علمی، روش مطالعه، یکسان است و آن روش تجربی است.

ج) انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود گامی فراتر می‌گذارد.

۱۹۸ ۱ جامعه‌شناس تلاش می‌کند با هنر آشنایی‌زدایی، از چشم‌انداز فردی غربیه به موقعیت‌های اجتماعی نگاه کند تا از این دانش عملی و عمومی عبور کند و به پیچیدگی و عمق آن موقعیت اجتماعی نزدیک‌تر شود.

یکسان دانستن طبیعت و جامعه، انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌دهد.

همراهی همدلانه به معنای تأیید کنشگران نیست، بلکه به معنای نگاه کردن به مسائل آن‌ها از منظر خودشان و تلاش برای فهم آنهاست.

روش رویکرد تفسیری، تفسیر (نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها) است.

۱۹۹ ۴

رویکرد تفسیری		
موضوع	روش	هدف
کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها	تفسیر (نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها)	معنابخشی و انسجام بخشی به زندگی اجتماعی

جامعه‌شناسی تبیینی		
موضوع	روش	هدف
پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.	حس و تجربه (نگاه از بیرون)	پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

۲۰۰ ۲ گافمن از جامعه‌شناسی بود که برای تحقیق دربارهٔ بیمارستان روانی به عنوان یک نهاد اجتماعی و اثر آن بر بیماران، ماه‌ها به عنوان کارمند در یک بیمارستان روانی مشغول به کار شد و از طریق مشاهدهٔ مشارکتی به تحقیق پرداخت.

جامعه‌شناسی در آغاز شکل‌گیری خود سعی کرد به علوم طبیعی به ویژه «علم فیزیک» نزدیک شود. به همین دلیل، اگوست کنت، بنیان‌گذار جامعه‌شناسی، ابتدا نام «فیزیک اجتماعی» را برای این رشته برگزید.

وبر با این‌که فهمیدن را برای درک معنای پدیده‌های اجتماعی ضروری می‌دانست، اما از آنجا که هنوز علم را به علم تجربی محدود می‌دانست، معتقد بود آن‌چه جامعه‌شناسان از مطالعهٔ پدیده‌ها می‌فهمند، باید با روش تجربی اثبات شود وگرنه ارزش علمی ندارد.

گاهی به ندرت می‌توان به نحو مفیدی از روش آزمایش استفاده کرد. آزمایش فیلیپ زیمباردو در ایجاد یک زندان ساختگی، در سال ۱۹۷۲ مثال خوبی از کاربرد آزمایش در جامعه‌شناسی بود.

۲۰۶ | ۱ در مطالعه موردی یک ده، موقعیت جغرافیایی، اوضاع جمعیتی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و به طور کلی جزئیات زندگی مردم ده بررسی می‌شود.

۲۰۷ | ۳ نظریه پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا، مطالعه می‌کنند. این جامعه‌شناسان، ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند، ولی آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند. لازمه شناخت پدیده‌های اجتماعی، شناخت صحیح و توأمان «تفاوت‌های فردی - اجتماعی» و «وجود مشترک» انسان‌هاست.

۲۰۸ | ۳ در قرن بیستم نتایج این باور که مرز علم و غیرعلم را تجربه و تبیین تجربی تعیین می‌کند، مورد تردید قرار گرفت و زمینه رونق و غلبه «تفسیر» و «رویکرد تفسیری» فراهم شد. با غلبه رویکرد تفسیری، این بار تبیین در حاشیه تفسیر قرار می‌گیرد، علوم انسانی و اجتماعی دیگر دغدغه نزدیک شدن به علوم طبیعی را ندارند و تفسیر به عنوان روش ویژه علوم انسانی و اجتماعی به رسمیت شناخته می‌شود.

۲۰۹ | ۲ اگر تبیین را دانش جهان‌شمول (قوانین همه‌جایی و همیشگی) بدانیم؛ تفسیر، دانش محلی (این‌جایی و اکنونی) است. کنش اجتماعی یعنی فعالیت معناداری که با توجه به دیگری انجام می‌شود. منظور از پویا بودن نظام اجتماعی این است که بخش‌های مختلف آن بر یکدیگر اثر می‌گذارند و از یکدیگر اثر می‌پذیرند.

۲۱۰ | ۴ دامنه کاربرد آزمایش در جامعه‌شناسی برخلاف علوم طبیعی بسیار محدود است. افراد را نمی‌توان وارد محیط آزمایشگاهی کرد. آن‌ها می‌دانند که مورد مطالعه‌اند و ممکن است رفتار طبیعی نداشتن باشند. این تغییر رفتار افراد را اثر «هوئرن» می‌نامند.

با این‌که فضای مجازی معنای به روز بودن را در خود دارد، ولی سبب می‌شود که فرد کاربر از زمان و مکان خودش جدا شود، با وجود دسترسی به مطالب زیاد و متنوع از دسترسی به مطالب مهم محروم گردد، با وجود آزادی و قدرت، تحت کنترل قرار گیرد و با وجود سرگرم شدن، سطحی شود. علوم انسانی به دلیل این‌که به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازند، «علوم تفهمی» نامیده می‌شوند.

فلسفه

۲۱۱ | ۳ ابن‌سینا، دیگر فیلسوف مسلمان، راه فارابی را ادامه داد و بیان کرد که وقتی می‌گوییم هستی و چیستی دو جنبه یک چیزند، یعنی تفاوتشان فقط در ذهن است.

۲۱۲ | ۳ ابن‌سینا، دیگر فیلسوف مسلمان، راه فارابی را ادامه داد و بیان کرد که وقتی می‌گوییم هستی و چیستی دو جنبه یک چیزند، به این معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک چیزند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند؛ آن‌گونه که اکسیژن و هیدروژن دو جزء تشکیل‌دهنده آب هستند؛ حتی مثل کاغذ و رنگ کاغذ هم نیستند که مثلاً اگر کسی بپرسد چه رنگی است، می‌گوییم سفید است. وقتی می‌گوییم «انسان موجود است»، تفاوت «انسان» و «موجود» فقط در ذهن و از جهت مفهوم است، والا در خارج، دو امر جداگانه به نام «وجود» و «انسان» نداریم؛ یعنی در خارج از ذهن، واقعیتی است که هر دو مفهوم را به آن نسبت می‌دهیم. به عبارت دیگر، «انسان» و «موجود» دو مفهوم مختلف و متفاوت‌اند نه دو موجود جداگانه.

۲۱۳ | ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) حمل حیوان ناطق بر انسان، ضروری است.

۲ و ۴) حمل موجود بر حیوان ناطق غیرضروری است.

۲۱۴ | ۴ موجودات جهان برحسب ذات خود ممکن‌الوجودند، اما از این حیث که اکنون موجودند، واجب‌الوجود بالغیرند؛ یعنی از واجب‌الوجود بالذات نشئت گرفته‌اند.

۲۱۵ | ۱ طبق نظریه امکان فقری ملاصدرا، جهان هستی یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است و از خود هیچ استقلالی ندارد.

۲۱۶ | ۲ همه قضا یا در گزینه (۲) ضروری هستند، اما در سایر گزینه‌ها برخی ضروری، برخی ممکن و برخی ممتنع هستند.

۲۱۷ | ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) معلول در وجود خود نیازمند علت است؛ یعنی وجودش را از علت می‌گیرد.

۳) در رابطه علیت، یک طرف (علت) به طرف دیگر (معلول) وجود می‌دهد.

۴) رابطه علیت رابطه‌ای وجودی است؛ یعنی مانند رابطه دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود و سپس میان آن‌ها دوستی برقرار می‌گردد.

۲۱۸ | ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) دکارت معتقد بود اصل علیت بدون دخالت تجربه به دست می‌آید.

۲) تجربه‌گرایان معتقدند انسان از طریق حس به توالی پدیده‌ها پی می‌برد و رابطه علیت را بنا می‌نهد.

۳) هیوم معتقد است علیت مفهومی فراتر از حس است.

۲۱۹ | ۱ فلاسفه مسلمان می‌گویند اصل علیت یک قاعده عقلی است و از تجربه به دست نمی‌آید؛ زیرا هر داده تجربی خود مبتنی بر این قاعده است.

۲۲۰ | ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) دموکریتوس معتقد بود ماده اولیه تشکیل‌دهنده جهان، اتم‌ها و ذرات ریز تجزیه‌ناپذیر هستند.

۲ و ۴) بر اساس نظریه تکامل داروین، فقط آن دسته از جانداران که تغییرات اندامی‌شان اتفاقاً سازگار با محیط بوده است، به حیات خود ادامه داده و رشد کرده‌اند و اگر در این میان تکاملی رخ داده، اتفاقی بوده است.

۲۲۱ | ۱ یکی از اقدامات مؤثر و مهم فیلسوفان، دقت در مفاهیم عامیانه و نقد و تصحیح یا تعمیق آن‌ها است.

۲۲۲ | ۲ بر اساس سه اصل مذکور، امور جهان اتفاقی نیستند.

۲۲۳ | ۴ گزارش‌های اسطوره‌ای و نمادینی که از ایران باستان به دست ما رسیده است و نیز نظر فیلسوفانی مانند سهروردی نشان می‌دهد که حکما در آن زمان شناختی روشن از مبدأ هستی داشته‌اند. آنان خدا را نور هستی می‌دانستند که با پرتو و اشراق خود پدیده‌ها را ظاهر می‌سازد و خلق می‌کند. هم‌چنین، مانند بسیاری دیگر از حکما و فیلسوفان، از نخستین پرتو و مخلوق سخن گفته و او را بهمن نامیده‌اند. بهمن از نظر آنان موجودی مجرد است.

۲۲۴ ۴ فیلسوفان بزرگ یونان، از جمله سقراط و افلاطون و ارسطو، در جامعه‌های زندگی می‌کردند که مردم آن به خدایان متعدد اعتقاد داشتند و هر کدام را مبدأ و منشأ یک حقیقت در جهان می‌شمردند؛ مثلاً از نظر آن‌ها زئوس خدای آسمان و باران، آپولون خدای خورشید و هنر و موسیقی و آرتemis خدای عفت و خویشتن‌داری بود. اعتقاد به این خدایان که تعدادشان به ده‌ها مورد می‌رسید، چنان عمیق بود که انکار آن‌ها، طرد از جامعه یونان و گاه از دست دادن جان را به دنبال داشت. حاکمان و بزرگان جامعه یونان اجازه نمی‌دادند که کسی با اندیشه شرک‌آلودشان مخالفت کند و به خدایان توهین نماید.

۲۲۵ ۲ هیوم می‌گوید مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی، برهان نظم است که از تجربه گرفته شده، اما این برهان نیز توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد. یکی از دلایل این ناتوانی این است که براساس نظم موجود جهان، شما حداکثر می‌توانید یک ناظم و مدبر را اثبات کنید، اما نمی‌توانید به یک خالق نامتناهی و واجب‌الوجود بالذات برسید.

۲۲۶ ۱ هر یک از ممکنات به واسطه حقیقت وجودش، همیشه مشتاق کمالات و خیرات است و برحسب فطرت خود از بدی‌ها گریزان. همین اشتیاق ذاتی و ذوق فطری را که سبب بقای ممکنات و مخلوقات است، عشق می‌نامیم.

۲۲۷ ۳ برای گرایش فطری انسان به خیر و زیبایی مایزانی واقعی وجود دارد.

۲۲۸ ۳ بحث فیلسوف، خواه مسلمان، خواه مسیحی و خواه پیرو هر مسلک دیگر درباره خدا، تا وقتی فلسفی است که از این روش فلسفه، یعنی استدلال عقلی محض، تجاوز نکند و نتایج تفکر خود را به صورت استدلالی عرضه نماید. بنابراین، فیلسوف کسی نیست که عقیده‌ای نداشته باشد، بلکه کسی است که براساس قواعد فلسفی عقیده‌ای را پذیرفته و با قواعد فلسفی از عقیده خود دفاع کند. فیلسوف معتقد به خدا، از طریق استدلال به خدا اعتقاد پیدا کرده است و از همین طریق هم از خدا دفاع می‌کند. فیلسوفان مسلمان از فرایی تا ملاصدرا و فلاسفه معاصر، نظرشان بر این است که اثبات وجود خدا از طریق استدلال عقلی امکان‌پذیر است.

۲۲۹ ۱ تمام گزینه‌ها از عشق به عنوان غایت‌مندی سخن می‌گویند، به‌جز گزینه (۱) که اشاره به علت بقا بودن عشق دارد.

۲۳۰ ۳ سلسله نامتناهی در صورتی محقق نمی‌شود که از ابتدا علتی غیرمعلول نداشته باشد که در این صورت اصلاً به وجود نمی‌آید که بخواهد متناهی یا نامتناهی باشد، چرا که ممکن‌الوجود است.